

LIE TU VA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burlison, Postmaster General.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai Sav. XXVI
Dien. I

(CHICAGO ILL., SEREDA GRUODŽIO (DECEMBER) 18 d. 1918 m

Copy 2c.

No. 21

Spartakai silpnėje

Revoliucija Bulgarijoje

Padėjimas Lenkijoj

Talkininkai muša bolševikus

SPARTAKAI SILPNĖJA.

Berlinas, gruodžio 16 d.—Centralis Kongresas Darbininkų ir Kareivių Tarybų iš įvairių vietų Vokietijos atsidarė šiandien. Iš viso delegatų pribuvo 450, tarp jų yra trys moterys.

Laikė tvarkymo kongreso pasirodė, kad neprigulmingi socialistai ir spartakai labai mažai turi savo atstovų ir tokiu būdu nei viena svarbi vieta neteko Berlio delegatams.

Spartakai veltui bandė nugązdinti kongresą. Pradžioje sesijų rezoliucija buvo įnešta, kad Dr. Liebknecht ir Rosa Luxemburg, vadai spartakų, būtų užkviesti dalyvauti kongrese, kaip svečiai su patariamą balsu. Mažiaus negu 15 procentų delegatų balsavo už rezoliuciją.

Vėliau, kada Herr Mueller, pirmsėdis darbininkų pildomojo komiteto, kalbėjo, pirmininkas kongreso pertraukė jį ir pasakė, kad dar vienas draugas atsilankė, kuris nori įteikti reikalavimą.

Naujai pribuvęs draugas pranešė, kad jis atstovauja 250,000 darbininkų, kurie radosi prie kongreso rumų.

Jis skaitė čia lapą ir kalavimų, panašių į spartakų programą, tarp jų svarbiausi:

1. Visas valdymas turi būti perduotas į Darbininkų ir Kareivių Tarybų rankas.
2. Steigiamasis Susirinkimas nereikalingas.
3. Organizavimas raudono sios gvardijos.

Tie reikalavimai išsiskė dižiausią eilę protestų ir reikalavimų apleidę kongresą.

250,000 darbininkų, kurie, kaip jis sakė, buvo prie kongreso rumų, pasirodė tikrai apie 7,000 iš penkių dirbtuvių, kuriuos K. Liebknecht agentai prikalbėjo, kad jie laikinai sustreikuotų. Tuom pačiu laiku Liebknechtui pasisekė įrengti į kongreso rumus, ir jis pasakė prakalbą miniai žmonių per langą.

REVOLIUCIJA BULGARIJOJE.

Berlinas, gruodžio 17 d.—Berlio laikraštis Local Anzeiger praneša, kad jis aplaikęs žinių iš Bulgarijos per Vengriją, kurios skelbia,

kad revoliucija iškilo Bulgarijoje.

PADEJIMAS LENKIJOS.

Varšava, gruodžio 17 d.—Gen. Joseph Pilsudski, militariskasis vadas Lenkijos valdžios, parikalbėjime su laikraščių reporteriais pasakė:

“Žydų klausimas yra kėbliausių klausimų Lenkijoj ir reikalauja didelės pastangos ir pasišventimo iš abiejų pusių kaip lenkų, taip ir žydų, kad priėmė galutiną išsprendimą. Vienas iš geriausių darbdarbių mūsų tolerancijos prie žydų gali būti ir tas, kad mes leidome jiems dalyvauti dartinuose rinkimuose.

Speciali komisija likosi paskirta ištyrinėti užmetamus lenkams pogromus Lemberge. Yra prirodyta, kad ukrainiečiai užėmė miestą pirmučiausia paliosavo iš kalėjimų kalinius. Tie kaliniai pradėjo apipilinėti miestą ir tokiu būdu betvarkės iškilo visai natūrališkų būdu.

Kada lenkų sargyba įžengė Lembergą, ant jų buvo atidengta ugnis ir pilta karštas vanduo per langus.

Iš pradžių lenkų kareiviai negalėjo įvesti tvarkos, bet kada jie aplaikė pastiprinimą, jie įvedė tvarką ir suareštavo apie 1,500 ypatų, tarp kurių buvo daug Ukrainos kareivių.”

Noah Prilucki, vadas žydų nacionalistų partijos, pasakė korespondentui:

“Nesutikimas tarp lenkų ir žydų yra pasekmė nesutikimo lenkų išpildyti mūsų reikalavimų, kurio mes prisilaikome, t.y. Prezidento Wilsono deklaracijos. Nacionalistaiška idėja auga per penkias dešimtis metų, bet išsivystė tarp žydų tikrai paskutiniame laike.

Mes turime panašias aspiracijas, kaip Čechai ir Serbai, bet mes neturime teritorijos. Anti-semitiška agitacija prasidėjo keturiasdešimties metų atgal, kada lenkai buvo raginami užimti žemę, atidaryti krautus ir apgalėti žydų varžybą.

Žydų tautiškos aspiracijos susitvarkė tikrai 9 metai tam atgal. Kada dabartinė karė kilo, žydai tikėjosi gauti po-

Idant mūsų tėvynė nebūtų palikta našlaite, idant ji galėtų, sykiu su kitais, džiaugtis prie laisvės Egilaitės—siųskit savo prezentus “Kalėdų Egilaitėi...” Aukaukit!

litišką laisvę, bet nesutikimas tarp žydų ir lenkų atsikartoja. Kada vokiečiai užėmė Lenkiją, žydai likosi apkalinti, kad jie veikia išvien su vokiečiais.

Kaslink užmetimo, kad mes uždurbome daug pinigų laike karės maisto spekuliacija, aš galiu pasakyti, kad šis užmetimas nėra teisingesnis, negu kiti.

Tie, kurie uždėba didelius pinigus yra turtingi žydai, bet ne biedni žmonės. Mūsų laikraščiai visados buvo priešingi spekuliacijai.

Mūsų biedni žmonės kentėjo alkį taip pat, kaip ir krikščionys.

LANSINGAS ORGANIZUOJA KONFERENCIJOS DARBININKUS.

Paryžius, gruodžio 16 d.—Valstijos sekretorius Lansing laikė pasikalbėjimą šį rytą su daugeliu narių Amerikos delegacijos Taikos Konferencijon, su tikslu suorganizuoti Taikos Konferencijos darbininkus. Sekretorius kalbėjosi su kiekvienu atskirai ir pasakydė kiekvienam atlikti tam tikrą darbą.

Našlaite

TALKININKAI MUŠASI SU BOLŠEVIKAIŠ.

Stockholmas, gruodžio 17 d.—Anglijos laivynas bombardavo bolševikų pozicijas pietiniame pakrastyje Finlandijos užlajos, sulgy išleisto pranešimo Estonijos vyriausios kvartieros. Pranešimas skamba: “Anglijos laivynas užlajoje Finlandijos bombardavo frontą ir užpakalines linijas bolševikų kariūmenės. Priešo žengimas pirmyn amerikonių fronte likosi sustabdytas. Mobilizacija Estonijos armijos eina užganėdinančiai ir talkininkų palaikymas sustiprina žmonių dviasią.”

BERLINAS IŠLEIS “BALTA KNYGĄ.”

Paryžius, gruodžio 17 d.—Vokietijos “balta knyga,” kurioje tilps oficiališki dokumentai, bus prirengta spaudai į tris savaites, sulgy žinių, aplaiktų čionai.

Bus išleista keturiuose tomuose. Karl Kautsky, neprigulmingi socialistų vadui, pavesta atlikti tą darbą.

Pranešama, kad daug dokumentų, kurie, kaip buvo pranešta kad sunaikinti, atrasti čielėbyje.

TIKIMASI JAPONIJA DĖLA LAIKYS PRIZADĄ.

San Francisco, Cal., Gruodžio 17 d.—Pasikabėjime su laikraščio korespondentais Wei Sun Tsoo, naujai paskirtas Kinijos ministeris Belgijon, užreikė, kad Kinija patvirtina prezidento Wilsono taikos konferencijos politiką, ir pasitikėjimą, kad Japonija dalaikys savo prizadą sugrąžinti Kinijai Tsing Tau. Mr. Wei pribuvo čionai šiandien ant laivo China.

“Padėjimas Rusijoj yra toksai, kad negalima pasakyti diena iš dienos ko galima tikėtis” pasakė p. Wei. “Aš tikiu, kad nėra reikalinga talkininkams siūsti kariūmenę Rusijon, to dėl kad aš tikiu jog ji išris savo klausimą. Rusai susitvarkys savus reikalus.”

FRANCUZES REIKALAUJA BALSAVIMO TEISIŲ.

Paryžius, gruodžio 17 d.—Francuzijos sufragietės susivienijusios išleido proklamaciją, kurioje reikalaujama, kad Francuzijos valdžia pripažintų politiską teises moterims ir suteiktų balsavimo teises prieš ateinančius rinkimus.

VAIKAI REIKALAUJA BALSAVIMO TEISIŲ.

Berlinas, gruodžio 16 d.—Keli šimtai vaikų ir mergaičių surengė demonstraciją ir maršavo gatvėmis Berline prie reichstago rumų, kur Kongresas Darbininkų ir Kareivių yra laikomas.

Jie reikalavo, kad būtų suteikta visiems 18 m. amžiaus balsavimo tiesės, panaikinimo fizinė bausnių mokyklose ir kad būtų daleista vaikams dalyvauti administracijoj valdžios ir mokyklose.

Jie visi maršavo po raudoną vėliavą. 17 m. vaikinai pasakė prakalbą, persergėdamas Pildomąjį Komitetą prieš “jaunystės pasekmes,” jeigu jaunulių reikalavimai nebus išpildyti. Pirmsėdis Pildomojo Komiteto atsakė, kad jis pritaria jų reikalavimams. Vėliau demonstrantai susirinko prie pat reichstago ir reikalavo, kad premieras Ebert ir Scheidemannas būtų pašalinti iš valdžios todėl, kad jie priešingi sušaukimui Steigiamojo Susirinkimo.

BETVARKES ODESSOJE.

Odessa, Rusija, gruodžio 13 d. [suvelinta]—Didelės betvarkės ištiko vakare čionai, kada priešingi elementai hetmanui Ukrainos padegė miesto kalėjimą. Penkios ypatos likosi užmušta.

Aštuoni šimtai kalinių, dauguma kurių priešininkai hetmano režimui, likosi paliuosuoti.

Panėdėlio žinios iš Amsterdamo, aplaiktos iš Kievo, pranešė, kad miestas likosi užimtas subatoje per direktorijos kariūmenę.

Taipgi pranešė, kad hetmanas Ukrainos atsisakė nuo savo vietos ir kad kabinetas rezignavo. Kareiviai direktorijos ir vokiečiai palaiko tvarką mieste.

BOLŠEVIKUS SUMUŠĖ.

Washingtonas, gruodžio 17 d.—Žinios, aplaiktos valstijiniame departamente praneša, kad Dono kazakai smarkiai sumušė rusų bolševikus, paėmė 20 kanuolių ir 1,100 kareivių nelaisvėn.

Omsko valdžia, nuo kurios Suvienytos Valstijos ir talkininkai tikėjosi daug, randasi dabar diktatoriaus rankose.

Talkininkai tikisi, kad Omsko valdininkai sutvers tvirtą valdžią dėl Rusijos. Talkininkai nors oficiališkai nėra pripažinę Omsko valdžios, bet jie turi reikalus su Rusijos atstovais, kurie yra arti susiristi su admiralu Kolčak.

TALKININKAI BOMBARDUOJA TURKUS.

Athens, Graikija, gruodžio 17 d.—Laikraštines žinias iš Mitylene praneša, kad padėjimas Smyrnoje labai kritiškas. Jaunųjų Turkų valdininkai pastatė apginkluotą sargybą įvairiose vietose apie miestą, kurias talkininkai ir bombarduoja.

GEN. MACKENSEN INTERNUOTAS.

Kopenhagenas, gruodžio 17 d.—Lauko maršalas Mackensen, komandotojas vokiečių armijos Rumunijoj, likosi internuotas per Vengrijos valdžią, sulgy Budapešto laikraščio Az Est pranešimo. Vengrijos valdžia pranešė generolui Mackensenui, kad jis internuojamas sulgy talkininkų reikalavimo.

Kitos žinios, aplaiktos Kopenhagene iš Vengrijos praneša, kad rumunai nuginklavo ir internavo užpakalines sargybas gen. Mackenseno kariūmenės.

VOKIEČIAI ŠAUDO RUSŲ BELAISVIUS.

Zurich, Šveicarija, gruodžio 17 d.—Laikraštis Stuttgart Tagblatt praneša, kad vokiečių kareiviai Kraikove atidengė ugnį prieš rusų belaisvius, kurie atsisakė dirbti, užmušdami šešis ir sužeidami septynis. Pranešama, kad tas incidentas atsitiko po to, kaip talkininkai pasirašė taikos sutartį su Vokietija.

BOLŠEVIKAI NAIKINA ESTONIJA.

Londonas, gruodžio 17 d.—Laikraščiai šiandien rašo, kad bolševikai turi armiją iš 3,000,000 kareivių. Žinios iš Christianijos praneša, kad atvykusieji pabėgėliai pasakoja, kad bolševikų armija susideda iš 1,000,000 kareivių, bet ir tam nelabai nori tikėti. Padėjimas Estonijoj, kaip pranešama, yra kritiškas. Vokiečiams apleidžiant tą šalį, bolševikai žengia pirmyn ir terioja šalį.

Su bolševikais eina taipgi kiniečiai, apsiginklavę peiliais ir kirviais, kurie 1916 m. įėjo Rusijon. Gyventojai laukia talkininkų, kaip savo išgelbėtojų.

ITALIJOS KARALIUS IR WILSONAS SUSITIKS.

Paryžius, gruodžio 17 d.—Italijos karalius Victor Emmanuel, kuris pribuvo Paryžiun ketverge, aplankys Prezidentą Wilsoną pėtnyčioj po piet.

Italijos ambasada Paryžiunėje manė turėti karalių ir Prezidentą ant pietų kaip garbės narius pėtnyčioje, bet pasirodė neparanku, nes pietus yra rengiami pagerbimui karaliaus.

PATVIRTINA PER BEVELINĮ TELEGRAFA.

Washingtonas, gruodžio 17 d.—Kad parodyti kaip Prezidentas Wilsonas arti suristas su valdžios reikalais šioje šalyje, komercijinio departamento sekretoriaus Redfield pranešė, kad jis aplaikė nuo Prezidento Wilsono bevelinį telegramą, kuriam jis užgria jo planą padauginti skaitlių Europoje atstovų komercijinio departamento.

IVAIRIOS ŽINIOS.

PADEJIMAS ESTONIJOS BAIŠUS.

Stockholmas, gruodžio 17 d. Korespondentas B. Digby laikraščio Daily News aprašo šiaip, padėjimą Estonijoje:

"Kada demokratija iškilo ir nušlavė visus senus Estonijos ir caro buvusius tarnus, valstija apsiskelbė respublika, susidedanti iš Estonijos ir šiaurinės dalies Livonijos ir kada Rusijos rytinis frontas liko panaikintas, Rusijos bolševikai susitarė ir susivienijo su kriminaliniais elementais Estonijos. Nejudamas turtas buvo naikinamas, ukės deginamos ir daugelis ukininkų liko nužudyti. Ge. snė tvarka likosi įvesta, kada vokiečiai užėmė šalį. Latviai ir estonai palaikė vokiečių pasistengimus palai-kyti tvarką. Nors tarp latvių ir estonų yra daug nesupratimų, bet jie juos atidėjo į šalį, kad sujungtomis spėkomis kovoti prieš bendrą priešą—anarchiją. Dabartiname laike jie veikia bendrai tikslai dėl tų pačių priežasčių.

Bet kada vokiečiai pradėjo aplėisti šalį nesutikimai vėl atsikartioja, bet greit jie susitaikė, nes prasidėjo įsiveržimas rusų bolševikų. Beveik neturėjimas laivų negalima buvo apginti Estonijos pakraščius.

Permaina apsiėjimo rusų buvo labai patėmyta mūsųje

prie Narvos lapkričio 22 d., kada jie ir užėmė tą miestą suvienijomis spėkomis rusų ir Estonijos bolševikų. Prieš tai buvo patėmyti rusų transportiniai laivai su bolševikais, Anglijos vėliava prisidengė, likosi išsodinti ant krasto, kada tuom pačiu laiku Estonijos bolševikai perėjo upe Narvą ir užėmė dirbtuvę.

Iš pradžių, vokiečiai gelbėjo sulaikyti bolševikus, bet vėliau jie apsiskelbė neutraliais ir ant nelaimės estonams, pasiėmė visą lengvąją artileriją.

Estonai turėjo tikslai sandykles ir jie lengvai likosi sumušti bolševikais. Užėmė miestą Narvą, bolševikai daug žmonių susaudė, ypatingai vidurinioji klasa nukentėjo, nes moteris, vaikai buvo sušaudomi gatvėse. Vokiečiai traukėsi atgal ir užgriebė beveik visus geležinkelio įrankius. Tuom pačiu laiku žinios atėjo, kad anti-bolševikiška armija Pskove išsisklaidė ir nekurios jos dalys prisidėjo prie estonų, bet ir jie kentėjo iš tos pačios priežasties—neturėjo ginklų.

Liuosnorių milicija liko suorganizuota, bet valdžia taipgi pašaukė visus jaunuolius Estonijos ir Latvijos kariu- menę, ir pirma respublikos armija liko suorganizuota iš 25,000 kareivių, tarpe jų buvo daug rusų aficerių.

BOLŠEVIKAI ORGANIZUOJA ARMIJĄ.

New Yorkas, N. Y. Gruodžio 16 d. — Žinios iš Stockholmo pareina, kad ką-tik pri- buvęs iš Rusijos kapitonas Platon Oustinoff pasakoja, kad bolševikai bando suorga- nizuoti armiją iš 3,000,000 kareivių. Maisto labai truksta Petrograde ir brangenybė ne- išpasakyta, taip svaras ar- kienos 10 rublių ir juodo- duonos 12 rublių.

ŽUVO 17 JUREVIŲ.

New Yorkas, N. Y. Gruodžio 16 d. — Septyniolikta ju- reivių žuvo, kada Amerikos laivas Hawaiian susidūrė su Anglijos laivu Larchgrove, kuris ir nuskendo spalio mė- nesyje, Gibraltario pertrauko- je, sužinota šiandien kada į šį portą pribuvo laivas Hawai- ian.

REIKALAVO \$500, GAVO \$1,100.

Saratoga, Cal., gruodžio 16 d.—Pildydamas reikalavimą apginkluoto, gerai pasiredži- sio bandito, ant \$500, J. B. Tuthill, kasierius Saratogos banko, šiandien padavė užpuo- likui ne \$500, bet \$1,100. Vė- liaus banditas, uždaręs kasie- rių sklepan, pabėgo.

UŽSITIKĖJIMAS DĖL CLEMENCEAU.

Paryžius, gruodžio 17 d.— Atstovų butas šiandien nubal- savo užsitikėjimą Clemenceau valdžiai 310 prieš 175.

BELGIJOS DELEGACIJA PASKYRTA.

Brusselis, gruodžio 17 d.— Belgijos valdžia praneša, kad jos delegacija Taikos Konfe- rencijoje susidės iš Paul Hy- mans, užrubežinių reikalų mi- nisterio, Emile Vandervelde, ministerio justicijos ir socia- listų vado ir barono Van den Henvel, Belgijos ministe- rio Vatikane.

MINISTERIS KINIJOJ ATŠAUKTAS.

Pekinas, gruodžio 17 d.— Hollandija atsaukė savo mi- nisterį Jonkheer F. Beelarts van Blokland iš Kinijos už- tai, kad jam buvo užmetama, kad jis peržengė neutralisku- mą, atstovaudamas vokiečių interesus toje šalyje. Kinija užprotestavo ir Hollandija at- šaukė jį iš Pekino.

PORTUGALIJA IŠRINKO NAUJĄ PREZIDENTĄ.

Lisbonas, gruodžio 17 d.— Admirolas Cantoy Castro li- kosi išrinktas nauju Portu- galijos prezidentu užimti Dr. Sidonia Paes vietą, kuris li- kosi nušautas subatos naktį.

MONARCHISTAI RENKASI KARALIŲ.

Kopenhagenas, gruodžio 17 d.—Žinios iš Vienos prane- ša, ka' ant monarchistų susi- rinkimo vakar, kuriame da- lyvavo daug generolų, arch- duke Maximilian, brolis bu- vusio Austrijos imperatoriaus Karolio, liko nominuotas sosto įpėdiniu. Socialistai ma-

no priimti aštrius budus prieš monarchistus.

ČECHAI UŽĖMĖ KARLS- BADA.

Amsterdamas, gruodžio 17 d.—Pranešama, kad čekų ka- riumenė užėmė Karlsbadą, ku- ris randasi netoli Pragos, Bo- hemijoje.

ŽUVO 13 ŽMONIŲ.

Winnipeg, gruodžio 17 d. Žinios, aplaikytos čionai pra- neša, kad vagonas Kanados Pacifisko traukinio, kuris ap- leido šį miestą 9:10 vakare į Toronto, likosi ugnies sunai- kinta ir kad 13 žmonių žuvo.

IDOMUS ATŠITIKIMAS JU- RĖSE.

Londonas, Tulas Field, jurei- vis, kurs tarnavo ant narlaivių naikintojo, vieną naktį, pakilus bangoms, buvo nuplautas nuo laivo dėnio į jures.

Bet jaunuolis buvo, kaip sa- kos tiek giliungas, kad tos pačios bangos, kurios nuplovė jį nuo vieno laivo, užmetė jį ant dėnio kito laivo, kurs sto- vėjo apie pusę angl. mylios nuo pirmojo. Ten jis šiaip taip už- sikabino.

Kuomet jis dasigavo atgal į savo laivą, tai laivo kapitonas pasakė: "Tau teko pasinaudoti didžiausiu laimikiu visame tavo gyvenime. Bet laivynas nesau- gi vieta dėl tavęs ir patariu tau prasišalinti nuo jo."

Mat toks jurevis, kuris yra tiek neatsargus, kad jį vilnis ga- lėtų nuplauti nuo laivo, yra skaitomas menku jureviu.

NOSIES LIGAS IŠGYDAU

Be Skausmo
Be Riziko

Ar greitai gauni šal- tį? Ar užgula nosi? Ar selės teka į gerkle? Ar kietai klekiasai susi- formuoja nosėje? Ar no- sis varva? Daug nosies ligų, kaip tai, užgul- mas, katariskas varvė- jimas, išdžiūvimas no- syje ir daug panašių ligų išgydau iš- karto savo specialiaisia metodu be skausmo. Aš turiu savo ofisą ant State St., per 20 metų. Pulluojan- cios ausys, užimas ausyse ir kurtu- mas ausų gydoma. Uždegimas lie- žuvėlių (gričelių) išgydau be plaus- tymo. Pasitarkite us manim šandie, kainos pigios

DR. FRANKLIN O. CARTER
120 So. State St.
ant 2-ry lubų Nuo 9 iki 7
Nešiliomis nuo 10 iki 12
NEPATEMYTI GAMTOS

STEBUKLAI

Mes matome šviesią giedrą dieną, mes matome tamsią naktį, matome labai greitai atmainas — iš giedros į lių, audrą, sniegą, matome daug gražiančius žiedus, girdime gyvybę drebinantį griausmą. Kas tą viską atlieka, daugeliu žmonių yra neži- noma, o žinoti privalo kiekvienas. Ši gamtos visokerioja atmaina labai trumpai ir aiškiai yra aprašyta ir paveikslais išrodyta, knygelėje

Akyvi Apsireiškimai Svieta

KAINA 25 CENTAI
Pinigus siųskite

"LIETUVA"

3253 SO. MORGAN STREET
CHICAGO, ILL.

Užmušk SAVO REUMATIZMĄ

ir prirėnsk sau kelią į sveikatą

Jeigu šis Reumatizmas daro tavo ti baisias kančias — nusipirk bon- gyvenimą vargingu, jeigu tu ken- kutę "OPA". Gwarantuojama už- mušti skausmą, ir palengvino tuk- stančiam kenkenčiųjų.

OPA

Yra žingeitai Europinė Gyduolė

Ji liko išrasta per garų Hollan- dijos gydytoją, Dr. Akkerboom, kuris yra žinomas visoje Europoje. Jeigu daugelis kitų gyduo- nų ne- gelbėjo, nenuliusk, nusipirk OPA, kuri užmuš tavo reumitizmą, ir priduos tau naują energiją ir gy- venimą. Prisiųsk \$1.00 pinigais ar- ba Money Orderu pas:

Max Duwe & Co., Inc.
Dept. 55.

2525 WEBSTER AVENUE
NEW YORK, N. Y.

POV. BEIŠIS
182 N. Howland Ave.
Kenosha, Wis.

Pas jį galite gauti pavienius "Lietuvos" dienraščio nume- rius, taipgi galite užsirašyti "LIETUVA"

SKAITYKITE

IR

PLATINKIT
"LIETUVĄ."

Savaitrascio Skaitytojai

Kreipiamės prie Tamstos, senas "LIETUVOS" skaitytojai, kuris radai joje artimą draugą ir patikėtiną patarėją. Pranešame Tamstai, kad perkeičiant 26 metus tarnavusią lietuvių visuomenei savaitinę "Lietuvą" į dien- raštį, taipgi persikeitė ir apmokėjimas už prenumeratą, ir tik tokiu būdu jis tapo atsilikusiu. Todėl kviečiame Tamstą, senas "Lietuvos" skaitytojai, apsimoket už isti- kimai tarnaujantį visuomenei, už sargiai dabojančią Tams- tos, skaitytojai, reikalus dienraštį "Lietuvą", nes krasa draudžia neapmoketą laikraštį siuntinet. Nenoretumeme Tamstai padaryt nesmagumą, sulaikant dienraščio "Lie- tuvos" siuntineją. Drįstame laukt nuo Tamstos greito atsiliepmo, nes, suprantame, Tamsta spejai apvertint sa- vo istikimą artimą dienraštį "Lietuva". Užkviečiame "Lie- tuvos" skaitytojus, Lithuanian Publishing Bendrovės da- lininkus, artimus ir pažistamus tuojaus užsiprenumeruo- ti Dienraštį "LIETUVA."

Laiškus ir pinigus siųskite sekančiu antrašu:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

Dienraščio "LIETUVA" KAINOS

CHICAGOJE Metams \$6.00
" Pusei metų 3.50

In Kitu. Suv. Valstijų Miestus

Metams - \$5.00
Pusei Metų - 3.00

In Kanadą Metams 7.00

In Kitas Šalis Metams 8.00

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunciu Tamistoms \$. . . ir prašau siuntineti

dienraštį "Lietuvą" per . . . met.
(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas Pravarde

Stubos numeris Gatve

Miestas Valstija

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

TRUMPA Lietuvių Visuomenės Istorija

Perašė S. M.

(Taša)

Lietuvių-Lenkų Valstybių vienybės laikų peržvalga. Be baudžiavos, begalinio vargų, priespaudų Lietuvos liaudžiai Lenkų-Lietuvių vienybės laikai, nieko kita nedavė.

Ponai dvarininkai kasdieniniame gyvenime, o sulenkėję kunigai bažnyčioje įgūdė lietuvių liaudį vergystės dvasia, nuolankumą, neapsakomą paklusnumą ir, apskritai, baisingą atsilikimo (konservatyvumo) dvasią.

Maža to. Į viešas įstaigas: teismą, bažnyčią, įvedė oficiale lenkų kalbą ir raštą, pristatė Lietuvoje lenkiškų mokyklų, kuriose persiekiojo už lietuvių kalbą ir kabino ant kaklo gėdos lentelę, vadinamą "metelingą" (notae lingua).

Nepabaigiamomis karėmis, jau ne savo žemės ir laisvės gynimui, bet bajorų reikalų ir jų užgaidų gynimui, Lietuvos liaudis buvo galutinai nuvarginta ekonominiškai, ne kartą kilo prieš dvarininkus ir tie jau taisėsi ją patys paliuosuoti kai-kur iš baudžiavos, kad nenustojus galutinai rankų šalies žemių apdirbimui.

Patekimo po rusais pradžia. Lietuviams patekus po rusais, nepasibaigė lietuvių ir lenkų didžiųjų vienybė, atbulai, ji sustiprėjo ir vėliau lietuvių bajorai pasirodė didesniais Lietuvių-Lenkų Valstybės ir vienybės gynėjais, negu patys lenkų didžiūnai, nes Lietuva maištuose prieš rusus labiau apsiereiskė, negu pati Lenkija.

Ir visuotinas dalykų padėjimas mažai beatsimainė. Baudžiava paliko tokia pati išpradios. Lenkų kalba, teismai ir įstatymai paliko tie pat.

Visas skirtumas buvo tas, kad iš Lietuvos žemių mokesniai ėjo į Rusų Valstybės išdą ir rusų carai ėmėsi sau Lietuvos žmones į rusų kariūmenę ir panaudojo juos tos Valstybės didinimui ir politikai, kur reikėjo.

Lietuvių suvienytosios Valstybės dalis prieš padalinimą buvo 275 tūkstančių varstų didumo. Padalinimo metais Žemaičių, Trakų ir Suvalkų vaivadystės teko Prusams. 1807 m. buvo priskirtos prie Varšavos hercogystės, o 1812 m. prie Rusų Valstybės buvo priskirti Žemaičiai ir Trakų vaivadystės, o Suvalkų žemė pasiliko prie Varšavos hercogystės ligi 1831 m., kuomet ta buvo panaikinta ir su visa Lenkija inėjo į Rusijos sudėtį.

Katrė II 1795—1796 m. Iš dalių Kauno, Vilniaus ir Gardino lietuvių žemių sudarė Lietuvių guberniją.

Paulius I 1796—1801 m. Palengvino visos Rusijos baudžiaininkų padėjimą ir Lietuvos taipogi.

Aleksandra I 1801—1825 m. Buvo labai nuolaidus caras. Laikė jo buvo garsusis francuzmetis 1812 m., kuomet Napoleonas su savo didžiule armija perėjo per Lietuvą ir rusai traukdamiesi visą gyventojų mantą naikino, o paskui francuzai, bėgdami iš Rusijos tą pat darė.

Lietuvos bajorai dalyvavo Napoleono žygyje prieš Rusiją, tikėdamiesi atgauti Lietuvos-Lenkijos Nepriklausomybę su Napoleono pagalba, bet apsiriko.

1825 m. buvo pirmas visuomeninis "dekabristų" sukilimas tikslui įvesti Rusijoje žmonių atstovybę.

Mikalojus I 1825—1855 m. Buvo žiaurus valdovas. Jm teko malšinti lietuvių ir lenkų bajorijos ir inteligentijos sukilimas, vadinamieji Pirmieji Krakusai ar Krakosmetis. To sukilimo istorija tokia. Paėmus rusams Lietuvą ir Lenkiją, lietuvių ir lenkų didžiūnai apvainikuoją lenkystę kankinio vainiku ir tiesiog ji pradeda išpažinti ligotai, kaip religiją. Lenkystei vietoje Valstybės, dabar tarnauija mokslas, dailė ir poezija. 1803 m. perkeistoji Vilniaus Akademija į Vilniaus Universitetą virsta lenkystės lizdu Lietuvoje ir organizuoja lenkų dyasioje visą šalies švietimą.

Lenkų patrijotizmas skaisčiai žydi Lietuvoje. Universiteto studentai, kolegijų mokiniai, dvarininkai, kunigai vien ir tesvajoja apie Lenkijos atgaivinimą ir 1831 m. sukyla, Varšavos vadovaujami. Apie porą metų siaučia nerumumai po Lietuvą ir pasibaigia tuo, kad sukilėliai numalšinti, ištremti, nubausti.

Vilniaus Universitetas uždaryta. Užginta vartoti lenkų kalbą ir raštą viešose įstaigose Lietuvoje ir vietoje jų įvesta rusų kalba. Nuo 1840 m. pradeda atsirasti rusų mokyklų Lietuvoje.

Mikalojus I pralošia Sevastopolio karę.

Aleksandra II 1855—1881 m. Aleksandra II pradėjo didžiųjų reformų gaidynę Rusijoje. Įvedė visuotiną kareiviavimą, prisiekusiųjų teismą ir žemietijas (vietų savavaldybę), bet tik pačioje Rusijoje. Gi svarbiausiais, tai panaikino baudžiavą 1861 m. visoje Rusijoje ir Lietuvoje.

1863 m. pasinaudojant Aleksandro II liberalumu, Lietuvos lenkai pakėlė antrąjį maištą, vadinamąjį Lenkmetį, kuris Lietuvoje žiauriai siautė daugiau metų laiko, ir kuriame dalyvavo vien sulenkėję kunigai ir bajorai, o liaudis nors ir verčiama, nesidėjo prie to maišto.

Tėčiaus rusų valdžia sumetė visus to maišto išdavinius ant lietuvių liaudies sprando. Lietuvos general-gubernatorius Muravjovas su kunigaikščiu Širinskiu-Sichmatovu ir kitais Lietuvos rusais pasigavo idėją surusinti lietuvių visuomenę, įvedė garsų lietuvių spaudos uždraudimą, pradėjo statyti rusų mokyklų ir cerkvių, idant prikerus lietuvius prie rusų tautybės ir tikybės.

Tėčiaus baudžiavos panaikinimas turėjo didelės svarbos, lietuviams, nes tas liaudies vaikams atidarė augstųjų mokyklų duris ir iš to išėjo lietuvių atgimimo pranašų ir skelbėjų.

Aleksandra III 1881—1896 m. Buvo kietas valdovas. Jo laikuose pradėjo eiti "Aušra" užsienyje, ir jo laikuose prasidėjo persekiojimai už lietuvių raštų gabenimą iš Prūsų.

Mikalojus II 1896—1917 m. Pradžioje jo viešpatavimo buvo daugiausiai slapta gabenamųjų iš Prūsų lietuvių raštų deginimų, suėmimų, bylų ir ištėrimų į Sibirą už tu raštų platinimą.

1904 m. Mikalojaus daliai išpuolė svarbus lietuvių istorijai aktas atlikti, o butent: sugrąžinti spaudą balandžio 26 d.

1905 m. įvyko visos Rusijos ir Lietuvos revoliucija. Lietuvių liaudis pradėjo naikinti rusų valdžios biurokratinę įstaigą, varyti valdininkus lauk. Gruodžio 1 d. tu metų įvyko Didysis Lietuvių Seimas Vilniuje, kuriame 2,000 atstovų iš visos Lietuvos kampų nutarė pareikalauti Lietuvai autonomijos su Seimu Vilniuje, lietuvių kalbos valdymo, teismuose ir mokyklose, tiesos lietuviams užiminti valdininkų vietas ir žemės klausimo teisingesnio išrišimo.

Tas reikalavimas nebuvo išklaustas, bet lietuvių kalba išpradios buvo leista mokyklose, buvo leista ir lietuviams užiminti mokytojų ir valdininkų vietas Lietuvoje, bet vėliaus, prasidėjus reakcijai nuo 1907 m. tie leidimai nebuvo pildomi.

1914 m. prasidėjo Didžioji Europos karė. 1915 m. dėl rusų kariūmenės neprisirengimo ir dėl rusų generolų ir biurokratų linkimo į vokiečių pusę, visa Lietuva buvo atiduota vokiečiams.

1917 m. dėl visiško nepasisekimo karėje ir dėl noro susitaikinti su vokiečiais Mikalojus buvo rusų visuomenės priverstas atsistoti nuo sosto. Rusija virto respublika ir pripažinimo tiesą visoms jos tautoms ir lietuviams.

Nuo to atsidarė Lietuvos visuomenei tikros laisvės gaidynė.

Rusų Lietuvos valdymo peržvalga. Rusų valdovai, aciu baudžiavos panaikinimui, buvo sukėlę stiprią lietuvių liaudies simpatiją į savo pusę, bet lietuvių spaudos uždraudimas, persekiojimas už lietuvių raštus, o vėliau varžymas lietuvių tautinio ir kultūrinio darbo po 1905 metų Revoliucijai sukėlė kartų Lietuvos visuomenės jausmą link rusų. Tėčiaus nuo 1917 m. Revoliucijos, virtus Rusijai respublika, stojus laisva, demokratine šalim, ir pripažinus mažoms tautoms laisvę, lietuvių jausmas griežtai persimainė—į tikro draugiškumo ir užuojautos jausmą ir lietuvių visuomenė žiūri į rusų visuomenę, kaip į savo didesnę seserį ir draugę siekime augštesnio progreso ir gerovės.

5. Naujoji Lietuvių Istorija.

Tautinis Lietuvių Atgimimas.

Lietuvių tautinio atgimimo idėja. Sunku yra susekti tikrą pradžią visų didžiųjų idėjų. Sunku susekti ir Lietuvių Atgimimo idėjos pradžią. Jeigu sakysime, kad "Aušra" buvo ta pradžia, tai Daukanta, Poška, Daukša užmiršime, kurių darbuose bliski Lietuvių Tautinio Atgimimo. Šiųjų darbuose jau bliski Tautinio Atgimimo mintis, bet yra darbų, kuriuose tos minties išsivystymui. Tie darbai—tai visi kultūringi darbai lietuvių kalbos ir dvasios pakėlimui ir apšvietimui: ytin lietuvių raštai.

Todėl, kalbant apie Tautinį Lietuvių Atgimimą peržiūrėsime visus lietuvių kultūros raštinių paminklus.

(Toliaus bus)

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

PRAKALBOS.

Kenosha, Wis. Gr. 8 d. "Liberty" svet. atsiuvo prakalbos kurias surengė "Birutės" dr. ja. Kalbėtojų buvo p. J. I. Bagdžiūnas. P. Bagdžiūnas pirmą kartą Kenoshoje atsilankė ir publikai labai patiko. Prakalbos turinis buvo maždaug toks. Pradėjo apie S. V. laisvę ir tt. o pabaigė Lietuvos laisvę. Kalbant apie Lietuvos laisvę ir reikalus, visa publika verkė. p. Bagdžiūno prakalba ilgai pasiliks Kenoshiečių mintyse.

Taipgi buvo ir pamarginimų. Buvo kvartetas p. Parosurengias, kuris sudainavo gana puikiai. Buvo solo ir deklamacijų, viskas išėjo kuopuikniausia.

Ant galo buvo aukų rinkimas. Surinkta netoli \$700.00. Jau Kenoshiečiai turi Kalėdų Eglaitę suvirš tūkstantine ir dar ne galas; vis dar renka. Aš manau, kad Kalėdų Eglaitė Kenoshyje turi daugiausia aukų.

Kaip girdėjau tai p. S. Jocius yra Kenoshiečių "tužas," nes turi jau pakabinęs ant Kalėdų Eglaitės šakos \$140.00. Kas subytis p. Jocių? Kenoshiečiai subruskite!

Bijunėlis.

SEATTLE, WASH.

Čia yra Lietuvių Dailės Mylėtojų kuopelė. Ji karts nuo karto palinksmina vietos lietuvius.

Padėkavonės Dienoje ji surengė koncertą-balių. Tarp kitko, buvo dainuojama Lietuvos ir Amerikos himnai ir Marseletė. Vedėjas paprašė, kad giedant šiuos himnus publika atstotų. Visi išpildė prašymą, apart bolševikų, kurie giedant Lietuvos himną sėdėjo, tartum perekles vištos ant kiaušinių. Vienai merginai patarus jiems atstoti, jie atsakė: "Mes neturime tėvynės." Tikri siratos dvasioje.

Gruodžio 1 d. pas B. Sitko susirinko būrelis lietuvių. Jų tarpe buvo leitenantas S. Paulas, seržantas M. Balnis ir pora kareivių. Besilinksminant, draugas J. A. Stankus trumpoj kalboj pabriežė apie Lietuvos reikalus. Susirinkusieji sumetė Lietuvos reikalams \$22.00.

Reikia pažymėti, kad moteris rengia 4 d. sausio kaukių (maskų) balių, pelnas turės eiti į Lietuvos Nepriugulmybės fondą. Taipgi visų pereiga remti tą balių. Zaibas.

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphiečiai vis juda dėl Lietuvos laisvės. Draugija "Daina rengia teatrą-balių Naujų Metų Vakare, kurio pelnas skiriamas kovai už Lietuvos laisvę.

Lietuvaitės, ant Richmond rengia per Kalėdas "Kalėdų Eglaitę." Tam reikalui nusamdė visiems gerai žinomą Muzikališką Svetainę. Jos irgi kaip girdėjo parems Lietuvos reikalus.

Abelnai Philadelphiečiai gerai darbuojasi dėl Lietuvos Nepriugulmybės. Mat pas visus obalsis: "Lai gyvuoją Lietuva."

Chicagietis.

FARMAZONAI SCENOJE.

Waterbury, Conn. Gruod. 8 d. vietinė LSS. 34-ta kuopa sulošė 3-ju veiksmų komediją: "Farmazonai."

Kadangi buvo pirmas teatras šiame sezone tai žmonių prisirinko pilna svetainė, net ir sėdinių neteko. Bet lošimų publika buvo neužganėdinta.

Pas lošėjus nebuvo reikalingų komizmui judėjimų. Susikybė į kėdės kalbas, tai tartum paprasčiausiame draugų susijime. Tik vien p. Bartulis, Pranciškos rolėje, kuomet persirengė moteriškoms drapanomis, kad apgavus Kulbaitį, gerai atliko savo užduotį.

Grimas buvo be dailės skonio. Pav., Kulbaitienė (K. Pakušaitė) atrodė daug jaunesnė už bile vieną jos dukterį. Viskas atrodo, kad megejai-lošėjai neturėjo atsakančio vedėjo, kuris būtų tinkamai pritaikęs kiekvieno lošėjo pobūdį (charakterį) prie išpildymo rolės.

Pertraukoje vietos politikierius papeikė kitų sričių politikus fondus ir gyre socialistų Laisvės Fondą.

Girdi, tik jis, Laisvės fondas, yra tikras ir geriausias kovotojas už Lietuvos laisvę.

Bet, gerbiama, kur ir kada tas jūsų fondas kovojo ar kovoja už Lietuvos laisvę? Dar niekas apie tokius stebuklus (tai būtų tikras stebuklas) nėra girdėjęs.

Buvo rinkta minėtam socialistų fondui aukos. Iš pilnos salės žmonių surinkta net \$17.00. Matyt žmonės jau pilnai suprantą vertę jų fondo, ir jei kas išmetė nikelį, tai, tartum, vietoje almužnos.

Reikia pažymėti, kad aukos buvo renkamos laike perstatymo trečiojo veismo. Koks smagumas sekti lošimą, kuomet publikoje landžioja nuolat zurzgas kolektorius. Tai dar vienas priparodymas kokį skonį turi minėto lošimo vedėjai.

K. Girkalniškis.

IŠSIMOKYK DRAPANŲ KIRIMO AMATĄ.

Mes mokiname šį puikų gerai apsimokant. Kiekviena yra labai reikalinga. amatai ir trumpai laika. Vietos nepripildytos laukia. Atėik dieną ir vakarą.

Master Cutting School

J. F. Kasnicka
116 N. LaSalle St.,
4th floor, prieš City Hall.

LIBERTY BONDS

Jei jus priversti esate parduoti, mes mokame N. Y. Exchange kainas, be komisio.
Bondsus galima slųsti regis: EDWARD P. GARRITY CO.,
Bankers
108 So. La Salle St.
Co Lithuanian Dept. Atėdara koėnų dienų. Nedėliom 10—12

Laikrodininkas ir Auksoorius

AUKSO KRAUTUVE

Pripildyta vėliausios mados tavoro ir didžiausiam pasirinkime. Tavoras užtikrintas. Kainas patys pasiskirkite.

J. Kazakauskas

3255 S. Halsted St. prieš 33čią Chicago, Ill.

BIZNIERIAI!

Visados
Garsuliktės
Dienraštyje

Apgarsinimas
Atėis
Rezultatus

3253 S. MORGAN ST. CHICAGO, ILL.

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį "Lietuva"

Ar čia busit, ar Lietuvon Grįžsit?

Lietuvians yra svarbu ir žingeidu žinoti, kiek Lietuvių žada po šios karės grįžti atgal Lietuvon. "Lietuvos" Dienraštis norėtų šitas žinias surinkti, kad šitą klausimą išrišti.

Todėl išpildykite šitą blanką ir pasiųskite ją atgal. Jūsų vardai ir jūsų čia paduotos žinios bus užlaikomos vien tik Redakcijos žiniai ir nebus nei atskirai garsinamos nei niekam išduodamos. Todėl galite rašyti atvrai ir su pilnu pasitikėjimu.

1. Vardas-Pravardė
2. Adresas
3. Pavienis, ar vedęs. Jeigu vedęs, tai kiek šeimynoj?
4. Amžius jūsų
5. Ar grįžtut Lietuvon po karės, jeigu Lietuva gautų laisvę?
6. Ar grįžsit Lietuvon po karės, jeigu Lietuva negautų pilnos laisvės?
7. Iš kokios vietos paeimate iš Lietuvos?
8. Kokion vieton grįžtute?
9. Kuom čia užsiimate?
10. Kuom Lietuvoj norėtut užsiimti?
11. Su koku kapitalu grįžtut Lietuvon, t. y. kiek, maž-daug, pinigų su savim parsivežtut

Pastaba. Šitas klausimas yra svarbus tuomi, kad galima būtų maž-daug sužinoti, kiek kapitalo amerikiečiai parvežtų Lietuvon, o tas parodytų kiek jie Lietuvos gerbuvį padidintų. Šitas jūsų atsakymas bus Redakcijos užlaikomas absoliutiškai paslaptį, kiek tas lytisi jūsų ypotos. Jeigu kartais nenorėtum jo atsakyti, praleiskit jį nieko nepažymėję.

12. Kaip greit manytute grįžti Lietuvon?
- Atsakę šiuos klausimus šitą kuponą ir sugrąžinkit "Lietuvos" Dienraščiui, adresuodami taip:

Statistikos Skyrius,
"Lietuva" Daily,
3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PASIRUPINKITE, KAD IR J USŲ DRAUGAI BEI PAŽISTAMI JĄ IŠPILDYTŲ.

The Lithuanian Daily
LIETUVA
 Published daily, except Sundays, by the
 Lithuanian Publishing Co., Inc.
 3253 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
 Telephone: Boulevard 4250
 Entered as Second-Class Matter July 13th, 1933, at the
 Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1937.

EDITOR, B. K. BALUTIS.

SUBSCRIPTION PRICE:

In Chicago, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.50
Three months	1.85
In Chicago, by carrier —	
One copy	\$.02
Per week	.17
Per month	.55
In the United States, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.00
Three months	1.65
In Canada, one year	\$7.00
In all other countries, per year	\$8.00

"Lietuva" eina kasdien, išskyrus nedėlidienas.
 Leidėjas: Lietuvos Dienraščio Biuro, Redaktorius:
 Adv. Bronius K. Balutis. Adresas visoms koresponden-
 cijoms:

Lithuanian Publishing Co.
 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.
 Telephone: Boulevard 4250

Prenumeratos kainą apgarsinimų skyriuje. Apgar-
 sinimų kaina suteikiama pareikalavus.

Prisijūti Redakcijon ir nesunaudoti rankraščių gra-
 žinami atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama.
 Rankraštį Redakcijon siunčiant, ir kuomet grąžinimo lė-
 šos prie rankraščių yra pridėtos.

Prenumeratos, apgarsinimų ir kitokio biznio reika-
 lais reik kreiptis laiškais į Dienraščio Administraciją.
 Korespondencijas, žinias ir straipsnius reik adresuoti
 Dienraščio Redakcijos vardu.

Joki raštai, be padavimo rašėjo tikro vardo-pravar-
 dės (apart slaptyvardės) ir adreso, negali būti sunaudoti.
 Asmeniški Redaktorių galima matyti nuo 11:30 iki
 12:30 val. ir nuo 5:30 iki 6 vakare.

Lietuvos Likimas ir Pa- saulio Nuomonė.

Kaip iš mazyčių centų susidaro bilijonai, taip iš trumpų žodžių susidaro sakiniai, iš sakinių straipsniai, iš straipsnių, telpantys daugelyje laikraščių, susidaro visuomenės nuomonė, opinija. Gi opinija šiandien yra galingiausias ginklas.

Vokietiją nuvertė taktinių kardas. Tas teisybė. Bet nepilna teisybė. Tą kardą prieš Vokietiją pastatė pasaulio opinija. Vokietija niekados gal nebūtų pralošusi karės, jeigu ji prieš save būtų neturėjusi beveik viso pasaulio opinijos. Viena tauta po kitai, iš tolimiausių pasaulio kraštų, stėjo prieš Vokietiją todėl, kad Vokietija įgijo sau blogą vardą. Tai yra dar šviežas pavyzdys prieš mūsų akis. Jis tik dar sykį liudija apie visuomenės opinijos galingumą.

Ir Lietuvos laisvės atgavimas priklausys daugiausiai tik nuo to, kokią nuomonę sau yra pasaulis nusistatęs apie Lietuvą ir apie lietuvius.

Kad pasaulis tą nuomonę apie lietuvius galėtų nusistatyti, — ir nusistatytį teisingai, — lietuviai privalo pasirūpinti, idant pasaulis apie juos žinotų. Mēs neturime jokios nuomonės apie dalykus, ar apie asmenis, kurių mēs nepažįstame. Taip pat ir pasaulis negali turėti jokios nuomonės apie Lietuvą ir lietuvius, jeigu jų nepažįsta.

Pora pavyzdžių bus čia visai neprošali. Gruodžio 10 d. senatorius Lodge įnešė Suv. Valstijų senatę rezoliuciją, kurioje reikalaujama pripažinti Lietuvai neprigulnybės. Kuomet didžiajam pasaulio parlamente tiesiog pastatoma Lietuvos neprigulnybės klausimas, tai tas jau nėra bile koks atsikimimas. Lietuviams, savo svarbūmu, tas yra pirmos klia-
 sos atsikimimas.

O vienok mēs pamename, kad vos porą mėnesių tam atgal tasai pats senatorius Lodge, kalbėdamas apie taikos išlygas, ne tik kad nei vienu žodžiu neišsireiškė apie Lietuvą, bet net yra pasakęs, abejaus žodžiais, kad visos pirmuosius priklausiusios Rusijai provincijos privalo buti jai atgal sugrąžintos.

Matome nemažą permainą, ar ne? Prie-
 žastis yra štai kame. Senatorius Lodge ne-
 buvo kaip reik apie lietuvius ir Lietuvą infor-
 muotas. Lietuvių Pildomasai Komitetas, Wa-
 shingtone, per Dr. Šliupą, kreipė jo atyda
 į Lietuvą, supažindinti jį su Lietuvių pagei-
 davimais. Dabar lietuviai turi šiam didžiam
 senatore vieną iš geriausių savo draugų ir
 užtarėjų.

Antras pavyzdys. Pulkieinkas T. Roo-
 seveltas savo straipsniuose dar pernai nebuvo
 praręs apie Lietuvą užsiminti. Keletas chi-
 cagiečių, — jų tarpe ir šios žodžius rašančiam,
 — teko atkreipti į tai pulk. Roosevelto atyda.
 Jisai atvairai prisipažino, kad iki tam laikui
 jis, remdamasi istorija, neskyrė lietuvų nuo
 lenkų ir apie lietuvų aspiracijas nebuvo gir-
 dėjęs. Nuo to laiko vienok ex-prezidentas
 Roosevelto nepraleidžia nei vienos tinkamos
 progos, kad neprimintų pasauliui ir apie Lie-
 tuvos likimą.

Šiedu didžiū amerikonių, ir prie geriausių
 savo pusės norų, nebutų tapę Lietuvos drau-
 gais, jeigu lietuviai būtų nepasirūpinę juos
 su Lietuvos reikalu supažindinti.

Ir tokiu, matome, būdu išsidirbinėja apie
 Lietuvą pasaulio opinija. Pasaulio opinija
 kontroliuoja valdžias; ji kontroliuoja tautų li-
 kimą ir galų-gale viso pasaulio likimą.

Štai kodėl yra ne tik svarbi, bet yra tie-
 siog neatbutina Lietuvos neprigulnybės išga-
 vimo sąlyga: išdirbimas pasaulio prielankios
 opinijos Lietuvai.

Kol pasaulis neturės aiškos ir prielan-
 kios nuomonės apie lietuvius, tol apie jos
 neprigulnybę galima abejojti. Jis gi nega-
 lės tokios nuomonės sau greit išsidirbti, jeigu
 lietuviai nesistengs patį jį su savim supa-
 žindinti. Kiekvienas lietuvis gali tame pri-
 gelbėti: kiekvienas žodis pasakytas apie Lie-
 tuvą svetimaui, kiekvienas straipsnelis apie
 Lietuvą jų laikraščiuose veda pasaulį arti-
 mesnėn pažintin su lietuviais.

Jūs gal neturite progos kalbėtis su sve-
 timtaučiais apie Lietuvą, gal nesate rašyto-
 ju, galinčiu ir jų laikraščius parašyti šitą, —
 well, net ir tuomet jūs dar visgi galite tame
 prigelbėti?

Kaip?
 Jūs centą-kitą aukaudami politiškais
 Lietuvos reikiams.

Visi gali prie šitokio darbo prisidėti.
 Grudas prie grudo sudaro kartį. Lašas prie
 lašo padaro lietų. Žodis prie žodžio sudaro
 atskiras nuomones. Nuomonės prie nuomo-
 nių sudaro abelą opiniją, prieš kurią nie-
 kas negali atsiremti.

—00—

"Tai Baisu",

Mēs jau atvejų-atvejais nurodinėjome ne
 tik nepatogumą, blogą išrovimą, bet tiesiog
 ir pavojaus padalinio fronto rinkime aukų
 Lietuvos neprigulnybei.

Mēs kreipėme domą ypač į rinkimą
 aukų šiuo laiku, Taikos Konferencijos laiku,
 kuomet tas turės pasekmes ne tik piniginiu,
 bet — kas yra daug svarbiau — ir politisku žvil-
 sniu.

Tą, berods, pradeda patėmyti jau ir kita
 pusė. "Darbininkas," pastebėjęs "besididi-
 nantį lermą," prieina prie nuomonės, kad "agi-
 tacija pereina geros taktikos rybas." Jis rašo:

"Gyvenimą ir laikraštį tėjiant,
 aiškiai matosi, kad agitacija už aukas per-
 eina padarumo rybas. Jei kaip, tai gali
 prieiti prie apvertintų orgijų ir sutrukdyti
 išganingą darbą ir kas žino — gal prieiti
 prie pradžios Lietuvos neprigulnybės."*
 Eikvodami energiją naminiams
 lermavimams, kenkiame Lietuvos reika-
 lams.

"Tas baisu."

Ir ištikro baisu, nes tokio pavyzdžio rei-
 kėtų gal su žvake istorijos lapuose įsieti —
 ir vargiai surastum. Dvi sriovės stovi už
 Lietuvos neprigulnybės, dirba tam tikslui, di-
 ba iš vienos, bendros ištaigos ir per tą pačią
 ištaigą surinktas aukas naudoja tam pačiam
 tikslui — o vienok aukų rinkime yra lermas,
 yra užsipildinėjimai, yra atviras raginimas
 neduoti "aniems," t.y. kitos bendrai dirbančios
 sriovės fondan.

Jeigu tas vadinasi išmintybe, tai mēs tuo-
 met nežinome, kas yra beprotyste, nes aišku,
 kad žmonės "su visomis kliapkėmis" galvoje
 tokių kurjorų išgalvoti negalėtų.

Pats viršminėtas katalikų laikraštis "Dar-
 bininkas" liudija, sakymas: "Pripažinkime,
 kad ir katalikų ir liberalų [suprask: tautinin-
 kų] sudedamos aukos eina mums visiems
 brangios Lietuvos reikiams." O vienok dau-
 gelyj vietų, kaip jau pirmąsias buvome nurodę,
 ne bile kokios fanatikos davatkėlės, bet pa-
 tįs kunigėliai atvairai ir aiškiai savo žmones
 ragina prie nedavimo aukų "bedievių, libera-
 lų" [suprask: tų pačių tautininkų] fondan.

Kas gi daryti?

"Darbininkas" siulo liautis tų užsipul-
 dinėsimų, sakymas: "Todėl neprigulnybos
 Lietuvos prieteliai vienykimės, statykimė vie-
 ną frontą, auginkime fondus, nesikabinėdami
 vieni prie kitų." — nes

"Vengiant niekinimų, prikausiojimų,
 priekabių įsėjimo, turėsime geresnius
 vaiznius ir busime kulturingesni. Užsi-
 varinėjimai vieny ant antrų duoda pro-
 gos apsilėdiliams išsiskirti nuo auka-
 vimo."

Tas viskas yra teisybė. Tą ne sykį ir
 mēs jau buvome priminę. Buvo net mėginta
 tokiai katastrofai užbėgti už akių. Bet veltui.
 Dabar kas liekasi padaryti, tai tik pa-
 žaboti, jeigu galima, fanatiką — kur jie ne-
 butų — nuo dar didesnių lermų kėlimo.

Abiejų sriovių rimtesni elementai privalo
 pagrįbti už pakarpus savo "war-dogs" ir su-
 laikyti jų ujiną, — "vardan tos Lietuvos."

Kelkit viešumon tokius ardytojus — ne
 slėpkit jų.

Dabar jau kitokio išjimo nėra. Jeigu ir
 to nebus padaryta: jeigu ir toliau taip eis
 kaip ejo iki šiolei — sakysim, Chicagoje, — tuo
 met ištikro "bus baisu."

"Veidrodžių Salė."

Taikos Konferencijos, ar-
 ba Kongreso posėdžiai atsi-
 bus taip vadinamoj "Veid-
 rodžių Salė," istoriskam Ver-
 sailles palociuje, netoli Pary-
 žiaus.

Žingeidų bus susipažinti tru-
 putį arčiau su vieta, kurioje
 dabar bus nuspręstas pasa-
 lio likimas.

Versailles palacius yra lie-
 kana Francuzijos karalių iš-
 didumo, puikybės ir podraug
 pastebėtiną pavyzdį anų lai-
 kų liaudies prispaudimo. Jis
 tapo pastatytas Francijos ka-
 raliaus Liudviko Keturiolik-
 tojo, kuris viešpatavo nuo
 1561-mų iki 1715 metų.

Prieš jį Versailles buvo
 vien paprastas miškas, kurin
 Francuzijos karaliai atvykda-
 vo pamedžioti. Vienas šių ka-
 ralių, Liudvikas Tryliktasai,
 sykį čia bemedžiojant tapo pa-
 gautas didelės audros ir buvo
 priverstas įsieti priedangos
 paprastam malūne. Taigi po
 to jis nusprendė čia pastatyti
 namelį, kuriame laike me-
 džioklių galima būtų apsisto-
 ti. Tai buvo Versailles pra-
 dzia.

Liudvikas XIV, atlankęs
 Versailles laike medžioklės
 1651 metais, nutarė pastatyti
 čionai palocių, kuriame da-
 bar rengiama Taikos Kong-
 resas.

Nieko nežino, kiek kainavo.

Versailles palocius yra viens
 iš puikiausių, palocių ne tik
 visoj Francuzijoje, bet gal ir
 visam pasaulyje.

Valtaire apskaitliuoja, kad
 jis galėjo atseiti Liudvikui
 šimtą milijonų doliarų. Mi-
 rabeau sakė, kad jis atsėjo du
 šimtu keturiadesimts milio-
 nų, o Volney įkainavo jį ant
 \$280,000,000.

Tikrai gi niekas nežino.
 Kad jis kainavo milžinišką
 sumą, tai apie tai liudija vie-
 nas padavimas, sulyg kurio
 tasai didis anų lakių monar-
 chas, Liudvikas XIV, net pats
 nusigando, kuomet jis pamatė
 billus už to palociaus pasta-
 tymą. Tasai padavimas pasa-
 koja, kad Liudvikas, pamatęs
 tokią milžinišką sumą, sud-
 raskė billus, idant niekas ne-
 žinotų, kiek šio palociaus pas-
 tatyimas atsejo.

Ne tik apie palociaus kainą,
 bet ir apie darbininkų anais
 laikais padėjimą liudija pasa-
 kojimas apie to palociaus sta-
 tymą, — pasakojimas, kuris
 parodo, kaip toli mēs šiandien
 jau nužengėme progreso ke-
 liu.

Pasakojimas apie palociaus
 statymą yra sekantis:

Dvidešimts tukstančių dar-
 bininkų ir šeši tukstančiai
 arkliai tapo pastatyta prie
 darbo padarymui didžio pa-
 rko ir palociaus. Darbas užėmė
 ilgą laiką. Vienas iš karaliaus
 dvarininkų 1685 metais, —
 taigi į 30 metų po jo pradžios,
 — savo dieniniuose užrašuose
 pažymėjo sekantį: "Dabar
 Versailles ir aplinkėse ka-
 raliui dirbė daugias kaip
 36,000 kaimiečių. Šitie pusiau
 apdriskę ir pusiau-alkani su-
 tvėrimai miršta tuzinais nuo
 įtemto nemiešardingo darbo,
 kuris yra ant jų užkrautas."

Ir kuomet vienas šitų darbi-
 ninkų mirė tokioj karaliaus
 tarnystoj, jo šeimyna gavo
 \$2.50!...

"Veidrodžių Salė."

Versailles palocius suside-
 da iš keleto sparnų ir daugie-
 lio kambarių ir salių. Viena
 iš didžiausių ir puikiausių jo

salų yra taip vadinama "Veid-
 rodžių arba Stiklų Salė," tu-
 rintį 235 pėdas ilgio, 35 pė-
 das pločio ir 42 pėdas aug-
 čio.

Tokį vardą jį gavo todėl,
 kad šita salė turi 34 arkas
 (lankus): septyniolikos jų
 yra milžiniški langai, išei-
 nantieji į Versailles parkus,
 o kitos septyniolikos yra mil-
 žiniški veidrodžiai pargaben-
 ti iš Vengrijos, kuri yra pa-
 garsėjusi savo stiklų išdirby-
 ste. Visa svetainė todėl iš-
 rodo vienas stiklas, kuriame
 atsimuša ir tokiu būdu ne-
 apsakomai padidina ir be to
 didelės vidurinio salės įtai-
 symo puikybės. Visos lubos
 yra nuteplotos puikiais pa-
 veikslais su atsitikimais iš
 Liudviko XIV viešpatavimo.

Šitą salę Liudvikas XIV,
 budamas Versailles, naudo-
 davo kaip sosto salę. Čia
 taipgi ir Vilhelmas, Prusijos
 karalius, buvo apsauktas Vo-
 kietijos imperatorium 18 d.
 vasario 1871 metuose, ku-
 met vokiečiai buvo sumušę
 francuzus ir užėmę Paryžių.

Aplink palocių yra puikus
 parkas, apie bertaininės anglių
 mylios didumo su daugybe
 gražių alejų, stovyklų, daržų
 etc. Senovės Babilionas bu-
 vo garsus savo iškeltais auk-
 štyt daržais. Versailles pa-
 rkas turi kaip sykis priešingą
 regyklą: čia yra "žemėn įlei-
 sti" daržai — tai yra daržai,
 kurie yra žemiaus negu abel-
 nas parko paviršius.

Parkai, kuriuose apart vy-
 riausio palociaus yra dar du
 mažesni palociai, vadinami
 "Grand Trianon" ir "Petit
 Trianon," turi daug įdomių
 ir retų medžių. Tarp jų yra
 1,200 apelsininių (oranzinių)
 medžių, tarp kurių vienas
 apelsininis medis, sakoma,
 esąs nuo 1421 metų. Parke
 išviso priskaitoma apie 300
 rūšių medžių.

Puikus muzėjai, knygynai
 ir dailės rinkiniai, kurių ver-
 tė siekia milijonų doliarų,
 dabina Versailles palocių.

Čia dabar iš viso pasaulio
 renkasi atstovai, idant jame
 pertaisyti pasaulį ant geres-
 nių pamatų.

DĖL INFORMACIJŲ APIE LIETUVĄ.

Daugelis klausia pas mus in-
 formacijų apie Lietuvą esančias
 gimines. Kad negaišius laiko,
 šiuiom pranešame, jog informa-
 cijas apie Lietuvą geriausiai ga-
 li suteikti lietuvių komitetai Sve-
 dijoj ir Danijoje. Kreipiantis pas
 juos, dėl atsakymo, reikia pa-
 siųsti tris tarptautinius krasos
 kuponus po 6c (international po-
 stal coupons). Per juos taipgi ga-
 lima pasiųsti ir pinigų Lietuvai.
 Jų adresai:

J. Aukštuolis, Post Box 357
 Stockholm, Sweden.
 Jurgis Savickas, Box 214
 Copenhagen, Denmark.

All You Need is a Heart and a Dollar

Dienraščio Tuzai.

Jonas Gaubas

Petras Skodžius

P-as Jonas Gaubas yra či-
 kagietis tuzas. "Tautos labui
 myliu darbuotis" — sako jis — ir
 darbuosiuos iki paskutinės sa-
 vo gyvenimo dienos."

Darbuojasi jis dabar, rink-
 damas aukas Lietuvos nepri-
 gulnybės išgavimui, darbavo
 si jis dikčiai ir prie "Lietu-
 vos" Dienraščio įsteigimo.
 Jis yra taipgi veiklus narys
 vietinėse draugijose.

P-as Gaubas paeina iš Sta-
 čionių kaimo, Lygūnų valsč.,
 Šiaulių pav., Kauno guber-
 nijos. Amerikon atvyko 1910
 metais ir nuo pat savo atvy-
 kimo yra "Lietuvos" skaity-
 toju.

KAIP HUNAI MĖGINO SU- KELTI AMERIKOS NEGRUS.

Washington. Kapitonas George
 B. Lester taip vadinamo "Intel-
 ligence Departmento" oficie-
 ras, papasakojo Senato tyrinė-
 jimo komisijai daug įdomių da-
 lykų apie tai, kaip pietinių Val-
 stijų juodveidžiai (negrai) buvo
 arti sukilimo. Negrų sukilimą
 rengė čia Amerikoje Vokiškieji
 šnipai ir agentai per tam tikrą
 propagandą.

Vos kare prasidejęs iš Vo-
 kietijos, sulyg Vokietijos val-
 dės paliepiamo, atvyko ir ap-
 sigyveno Suvienytose Valstijose
 31 vokiety agitatorius. Jie su-
 organizavo Fuch'r spauso biurą
 New York. Biuras turėjęs
 ir rasių sekciją, kurios tikslu
 buvo sekti rasinį judėjimą
 Amerikoje, t. y. santykius tarp
 baltųjų ir juodųjų.

Jie rekordavo kiekvieną lin-
 čiaimą juodveidžio ir už puo-
 limą juodveidžio ant baltveidžių,
 ir abelnei kiekvieną rasinį susi-
 rėmimą.

Sio veikimo galva buvo Vo-
 kietijos ambasadorius Meksiko-
 je. Jo pagalbininku buvo tulas
 Reiszvitz, buvęs Vokietijos
 konsulis Chicagoje.

Juodveidžiams buvo aiškina-
 ma, kad Europoje visų rasių
 žmonės turi lygias teises, ypač
 Vokietija, kaip "kultūriškiausia"
 šalis, švelniai esą atsine-
 ša link juodveidžių.

Gi kalbant apie armiją, pri-
 rodinėjo, kad kareiviai juodveid-
 žiai Suvienytų Valstijų armi-
 joje buvo statomi į pirmąsias ug-
 nų eiles; kad sužeidus negau-
 davę tinkamos priežiūros, arba
 į jų likimą ir visai nepaisyta.

Toliau Vokietijos agentai nu-
 rodinėjo, kad jei Vokietija lai-
 mėtų karą, tai beabejotės, juod-
 veidžiams suteiktų dalį Suvieny-
 tų Valstijų, kur jie, juodveidžiai,
 valdytų patį, be kitų globos.

Juodveidžiai buvo arti suki-
 limo. Tą sulaukė tik du dalyku.
 Wilsono proklamacija išleista
 26 d. birželio, kur prezidentas
 kvietė Amerikos piliečius susi-
 laikyti nuo lynėvimų, ir ne-
 mažos algos, kurias gauna juod-
 veidžiai darbininkai.

Padėjimas buvo taip serioziš-
 kas, kaip aiškina Lester, kad
 Valdžia rado reikalingu sušaukti
 juodveidžių vadovų konferenciją
 Washington, D. C., 6 dieną
 liepos, 1918 m., aptarimui daly-
 kų stovio.

Tapo griežtasi aštrių priemo-
 nių link Vokietijos agentų ir
 tokiu būdu užkirsta kelias jų
 propagandai tarpe juodveidžių.

P-as Skodžius yra kitas či-
 kagietis nuo North Sidės.

Sykiu su p. Kliostoraiciu,
 jiedu yra dikčiai pasidarbavo
 prie Dienraščio suorg. niza-
 mo, parupindami jam šerinin-
 kų tarp North Side lietuvių.

Amerikon Skodžius yra at-
 vykęs 1910 metais iš Vinsla-
 viškių, Pinevo valsč., Pane-
 vėžio pav., Kauno gub.

Čia dirba kaip rubų siu-
 vėjas. Priklauso prie TMD,
 ir vietinių organizacijų. Yra
 "Lietuvos" skaitytoju nuo pat
 savo atvykimo Amerikon, ir
 sako, kad jam patinka, apie
 ką, be abejonės, liudija ir jo
 pasidarbavimas dienraščiu.

IŠDIRBO LAVINIMO PLIA- NUS.

Jersey City įvedė netik prak-
 tiškiausių būdą išristi darlinin-
 kų trukumo užduotį dirbtuvėse,
 bet ir suteikia jaunikačiams ge-
 riausį kelią lavintis amate. Mie-
 sto apšvietos bordas, veikdamas
 išvien su didesniais darbdaviais,
 išdirbo lavinimo būdą, pagal ku-
 rį jaunūmenė per trumpą laiką
 išmoka gerai dirbti ant kokios
 nors vienos mašinos, ir potan-
 ingauna abelų žinių, kad at-
 tyje palikti, taip sakant, pilnu
 mašinistu.

Į lavinimo mokyklas priimami
 jaunikačiai ne jaunesni kai 16
 metų. Jei neužtenka vaikų
 mokintis mašinų darbo priima-
 mos ir moters.

Sulyg Jersey City plano la-
 vinama dvejopu būdu: mokyklo-
 se ir dirbtuvėse. Mokykloje
 stengiamos per trumpiausį laiką
 išmokinti dirbti ant vienos ko-
 likios nors mašinos. Toliau jau-
 nikačiai mokinami braižyti ir
 skaityti braižinius; dešimtinį ir
 paprastųjų trupinių bei dirbtu-
 vės matematikos ir vartojimą
 je. Jo pagalbininku buvo tulas
 Reiszvitz, buvęs Vokietijos
 konsulis Chicagoje.

Po to pradinio mokymo pra-
 dedama nuolatinis lavinimas
 dirbtuvėse skiriamose pusė dienos
 savaitėje aiškinimui teorijos
 jaunikačiams bus mokama alga
 kol jie mokinsis ir po dviejų mė-
 nesių jie gaus paprastą maši-
 nų padėjėjo algą.

Į tuos kursus priimami ne-
 jaunesni šešiolikos metų vaiki-
 nai, kurie turi sutarti su kokia
 nors dirbtuve, viekančia sulyg
 tu planų t. y., kurs turi užtik-
 mą, kad stos į darbą tuojau po
 užbaigimo savo lavinimos.

Mokyklos turi tiesą atleisti
 tuos, kurie pasirodę mašini-
 stus amatai netinkanti. Nuo mo-
 kinių reikalau

PASISKAITYKITE!

Laimė

Teka upė išpalengvo
O jūros gylą krinta;
Žmogus nuolat ieško laimės,
O vis ašaromis minti.

Stumia jį drąsi svajonė
Net jį užjūrinę šalį;
Bet ir ten nesviečia laimė—
Randa vargą ir nedalį.

„Tasty kam vaikai šėšėli.
„Tave nuolat jis apgauna!
„Kam apleidi tėvą, motę,
„Skaitulę merginą jauną?

„Jau tu svetimas ten busi,
„Ten nebūs tau ko mylėti
„Kam apreikšti jautrią širdį,
„Su kuom' džiaugties ar kentėti!“

Jura kaukia ir putoja,
Bangos tamsios šniokščia, kyla.
Veizi bet drąsiai lietuvis
I audruotą, bangią gylą.

Tolimo viliotas krašto
Jis per jūrą iškeliavo.
Vilės rast' geresnę dalį,
Mylimą aplaimint' savo.

Jau pagrižo čiučbunėliai
Ir sparnais linksmiai plastena:
Kenčia brolis mus' už jūrą
Vargą ir nedalį seną.

Liudi skaitulė ir ilgis,
Tankiai mylimąjį mini:
Nuo perskridusių paukštelių
Trokšta gauti kokią žinią.

Motinėlė-sengalvėlė
Takniai ašaras sau šluosto
Dar nepriplaukė jos sunus
Prie taip trokštos laimės uosto.

Margalis.

E. DE AMICI

Vertė M. GRIGONIS

ŠIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

Pagira.

VAKAR aš vaikščiojau Rivoli bulvaru su Votini ir jo tėvu. Eidami Doro Grosso gatve, mes pamatėme Stardi, tajį berniuką, kuris kitiems pašones daužo, jei jam mokyties kliudo. Jisai, kaip stabas, stovėjo prie knygnovo lango, ismeigęs akis į žemėlį; Dievas žino, kiek jau laiko jisai čia stovėjo,—juk jisai ir gatvėje mokinas. Jisai mūsų pasisveikinimą vos tepastebėjo, tikras sodietis.

Votini buvo gerai, net ir labai gerai apsirėdęs: jo bateliai buvo lekeravoti, su raudona cilute, švarkelis, išsiuvinėtas ir su šilkiniais kutosais, baltas skryblis ir laikrodžiai. Jisai, kaip povas, žengė. Bet jo noras pasigirti, pasididžiuoti šį kartą tapo nubaustas.

Nubėgė bulvaru gana toli ir palikę užpakalyje Votini tėvą, kuris neskubėdamas ejo, mes sutojome prie akmeninio suolo, priešais paprastai apsirėdžiusį berniuką; jisai užsimigęs ir palenkęs galvą sėdėjo. Koks tai žmogus, turbūt jo tėvas, čia pat vaikštinėjo, laikraštį skaitydamas.

Mudu atsėdėvome. Votini viduryje sėdėjo. Jisai tuojau atsivertė esąs puikiai apsirėdęs, ir jam užėjo noras, kad jo kaimynas pažautų jo drabužiais ir jam pavydėtų.

Pakėlęs koją, tarė jisai man:
— At matei tu maro aficeriškus batus?
Jis taip pasakė, norėdamas, kad jo kaimynas pasižiūrėtų, bet tasai jį jokios atydos neatkreipė.

Tada jisai nuleido koją ir ėmė man rodyti savo šilkinis kutosus; paskiau, šnairomis jį berniuką žiūrėdamas, pasakė, kad tie kutosai jam nepatinka ir jis noris juos pakeisti sidabrinėmis sagutėmis. Bet berniukas ir jį kutosus nepasiziūrėjo.

Tada Votini pradėjo ant piršto sukinėti savo puikų skryblį. Bet berniukas, lyg tyčia, jį skryblių nė nežiūrėjęs.

Jau pradėjęs pykti, Votini ištraukė laikrodį, atidarė viršelius ir ėmė man juos rodyti. Bet tasai nepakreipė galvos.

— Jisai paarsintas?—paklausiau aš.
— Ne,—atsakė jisai,—auksinis laikrodis.

— Bet ne vieno auksio,—tariau aš,—gal jame ir sidabrinis daiktėlis yra?

— Ne, nėra!—suriko jisai ir norėdamas priversti berniuką pasižiūrėti, jisai pakiso jam auksinį laikrodį, sakdamas:

— Pasižiūrėk, ar jis ne auksinis?
Berniukas sausai atsakė:
— Aš nežinau.

— Oo! — suriko įsiutęs Votini,—kokia puikybė.

Tuo laiku atėjo Votini tėvas, užgirdęs jo žodžius, jisai pasižiūrėjo į berniuką ir piktai pasakė sunui:—Tylėk—ir, prie ausies pasilenkęs pridūrė:—jisai aklas!

Votini pašoko. Jisai pasižiūrėjo į berniuko veidą. Jo akys buvo apvilktos.

Votini stovėjo nusiminęs, nė žodžio nesakydamas ir žemyn akis nuleidęs. Paskiau tyliai pasakė:—Gailiūsio... aš nežinojau.

Bet aklasai, kuris viską suprato, maloniai, bet liudnai šypsodamasis, tarė:—Niekis! Votini pagira, tai tiesa; bet jo širdis visai nesuįrškė. Tą dieną vaikščiodamas jisai nebesijukė.

—00—

Pirmasai sniegas.

Mūsų pasivirškiojimams bulvaru Rivoli atėjo galas. Sulaikėme mes pirmojo sniego, kurį taip mėgsta visi berniukai! Vakai iš vakaro pradėjo kristi, kaip jazmino žiedai, arba kaip bobų kasniai, didelės snieguolės! Linksmas buvo šį rytą žiūrėti, kai gausiai snigo ant mokyklos langų ir kalmeliais gulė sniegas ant palangių. Mokytojas, trindamas rankas, irgi žiūrėjo į sniegą—ir visi mes su džiaugsmu svajojome apie tai, kad galėsime sniegu mūsties, svajojome apie čiuožyklę, kai užšals vanduo, ir apie ugnį krosnyje. Vienas tik tai Stardi, jį nieką neatkreipdamas jokios atydos, sėdėjo suspaudęs kumščius prie smilkinių ir visa savo esybe mokslui atsidėjęs.

Koks buvo džiaugsmas, kada mes išėjome iš mokyklos! Visi mes tekini, mosikuodami rankomis ir rėkdami puolėme į gatvę, čiupome sniegą rankomis ir, kaip šunys, vandenį, jame niurkėmės. Atėjusiųjų vaikų pasitiktų skiečiai balti, miestasarčio kaska balta ir mūsų krepšiai bežiurint liko balti.

Mes visi, neskiriant ir Prekossi, kalvio sunaus, iš džiaugsmo tiesiog proto nustojo. Net Roberti, tasai, kuris ištraukė berniuką iš po dilizano—ant savo lazdy šokinėjo. Kalbrijietis, niekadęs sniego nematęs, padirbo iš jo kamuoli ir pradėjo jį, kaip persiką, valgyti: Krossi, sunus daržovių pardavėjos, prisidėjo sniego pilną savo krepšį; mažas murininkas iki ašarų mus prijuokė,—jisai prisikimšo sniego pilną burną, ir kada mano tėvas pakvietė jį rytį pas mus ateiti, jis, nedrįsdamas išsijauti sniego ir bijodamas jį nuryti, stovėjo turįs pilną burną, žiūrėjo į mus ir nieko negalėjo atsakyti. Net mokytojos, išėdamos iš mokyklos, juokėsi; mano pirmosios klasės mokytoja, vargšė, bėgo prieš sningančios snieguolės, uždengdama savo žaliu vualiu, ir kosėjo.

Tuo laiku didžiausias burys mergaičių pasipylė iš kaimyninės mokyklos ir rėkdamos ir cypdamos per sniegą bėgiojo, o pabalusiais usais ir barzdomis mokytojai ir sargai rėkė: — Greičiau namo, namo!

Ir tuomet sniegas jiems gerklėsna snigo. Bet ir jie juokėsi, žiūrėdami, knip džiaugsmingai mokslivai žiemą stuinka...

Priešas.

— „Jūs džiaugėtės, žiem! atėjus. Bet pamastykite, kad yra daug vaikų, kurie neturi nei šiltų drabužių, nei apsiavimo, nei ugnies. Tūkstančiai vaikų sodžioose eidami mokyklon nesasi sutinusiose rankose malkų pagalius, kad mokyklą pakurenus. Yra šimtai mokyklų beveik užpustytų, pilkų ir miglotų, kaip urvai, kamie dumai vaikams akis graužia, arba jų dantis iš šalčio barška, ir jie nusiminė žiuri į sniegą, kuris be galo sninga, užverčia pusnėmis jų tolimas grinciuotes ir grėsia jų gyvasčiai.

„Jūs žiema džiaugiatės—pamastykite apie tuos žmonių tūkstančius, kuriems žiema atneša vargą ir mirtį.

Tavo tėvas."

Mažasai murininkas.

MAŽASAI murininkas vakar buvo pas mus svečiuose. Jis buvo apvilkęs savo tėvo senais drabužiais, ant kurių dar buvo žymės vapnos ir gipso. Mano tėvas dar daugiau už mane jo laukė. Koks jis juokdarys!

Inėjęs į priekambarį, jis tuojau nusimėnė kartuzą ir dar nuo sriego šlapią įsikio kisenę, paskiau mėjo į kambarius. Jo eisenai visai buvo panaši į eiseną nuvargusio darbininko. Jis į visas pusės kraipė savo apvalą, kaip obuolys, veidą su apvala, kaip sagutė, nosyte.

Pamatęs valgomajame kambaryje kuproto juokdario Rigoletto paveikslą, jis, kaip kiskis, suraukė veidą—ir mes trukome juokais.

Mes ėmėme iš medinių sienojėlių visokių daiktus statyti. Jisai labai vikriai stato iš jų būklus ir tiltus, kuriuos kaž-koks stebuklas laiko. Prie to jo veidas pasidaro visai rimtas, ir jisai, kaip užaugęs žmogus, esti kantrus.

Laikė žaidimo jis pasakojo apie savo šeimyną: jie gyvena ant augšto, tėvas jo lanko vakarinius kursų ir mokinas skaityti, jo motina iš Bijelos paeina. Jie, turbūt, labai jį myli; jisai neturtingai apsirėdęs, bet jo drabužiai nuo šalčio visai jį apgina, gerai sulopyti ir kaklaraistis rupestingai motinos ranka surištas. Pasak jo, jo tėvas milžinas, kuris vos pro duris įlenda, bet labai geras ir visados savo sunų šaukia: "kiskio snukuti"; berniukas gi visai žemo ūgio.

Ketvirtą valandą mums davė lapuose sudžiovintų vynuogių su duona, ir mes valgėme, ant kanapos sėdėdami. O kada mes atsistojome nuo kanapos, tėvas kaž kodėl nepavėlėjo man nuvalyti kanapos nugarą, kurią mažasai murininkas sutepė gipsu, ant jo švarkelio buvusioju.

Tėvas sulaikė mano ranką ir vėliaus pat nušluostė kanapą.

Žaidžiant mažam murininkui, ištruko sagutė, kurią mama prisiuvo. Jis labai susigėdino, paraudo ir, sulaikydamas alsavimą, žiūrėjo, kai jinai siuvo.

Paskui aš jam parodyčiau su karikatūros mis albumą, ir jisai, patsai to nepastebėdamas, pamėgdžiojo tų žmonių grimasus, bet taip greitai, kad mes su tėvu net priguldami juokėmės.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės Kampelis

TAIKA ARTINASI.

Jau viskas rengiama prie taikos. Jau kariavę šalį likviduoja visus karės darbus ir taikon rengiasi. Taikos Konferencijon nuvyko ir prezidentas Wilsonas, kad tenai ilgų metų taikai pamatus uždėti. Po to prasidės naujas gyvenimas ir naujai bujos.

Lietuva Taikos Konferencijoje bus apspėsta Neprigulminga ir Neprigulmingai Lietuvai bus užtikrinta ilgų metų taika. Lietuvoje prasidės tvirtis naujas gyvenimas: turės tvirtis kultūra, pirklyba, pramonė ir žemdirbystė.

Ir mes rengkimės prie taikos gyvenimo. Išgriautoje Lietuvoje atstatyti visą šalies gyvenimą turime rūpintis išlaiko.

Kada Versalėje atstovai šalių užbaigs tarybas tuomet mes turime turėti surinkę milijonus doliarų atstatymui.

Rengkimės dabar, nes taika artinasi ir mus šalis, išgriauta ir nukankinta, laukia greitos pagelbos.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS ROLĖ LIETUVOS ATSTATYME.

Permatę reikalą rengtis prie Lietuvos Atstatymo Amerikos lietuviai sutvėrė Lietuvos Atstatymo Bendrovę, kurios uždaviniai yra:—

1. Išanksto surinkti pinigų Lietuvos Atstatymui ir prigelbėti Lietuvoje atsistatyti, užvesti pirklybą su svetimomis šalimis.

Lietuvos Atstatymo B-vė rūpintis tą darbą atlikti su pagalba gerų tėvynainių.

Lietuvos žmonės išgirdę apie Lietuvos Atstatymo B-vės suorganizavimą tuoj labai nudžiugo ir spaudė savo labai didžiai šį darbą apvertino.

Iš to aišku, kad Lietuvos Atstatymo B-vės rolė atstatyme šalies labai svarbi.

ATSTATYKITE LIETUVĄ.

Visi pulkime Atstatyti Lietuvą. Tik tuoj įstokite į Lietuvos Atstatymo B-vę, nes tuom būdu geriausiai galima prigelbėti atstatyti Lietuvą.

LIETUVOS ATSTATYMO B-VĖS ŠERAI YRA LIETUVOS ATSTATYME. PASKOLA.

Lietuvos Atstatymo šeras kainuoja \$10, bet pirkti negalima mažiau, kaip penkis.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS dabarties moka 4%—mokės ir daugiau, kuomet apyvarta pasididins.

Pinigus galima atgauti parduodant šerus kitam.

Lietuvos Atstatymo B-vės šerai kyla vertėje.

Lietuvos Atstatymo B-vės šerus galite mokėti Liberty Loan Bondais ir mes imam juos už tą pat vertę, kokią Jūs mokėjote.

Nelaukite lig bus pervėlu, bet dabar rupinkimės—

ATSTATYTI LIETUVĄ!!!
Lithuanian Development Corporation,
320 — 5th Av., New York, N.Y.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ BUJOJE!

Percitą savaitę Lietuvos Atstatymo B-vė pasivarė gana daug pirmyn. Per keturias dienas įplaukė \$8,980.00 ir dabar jau iš viso sukelta \$88,550.00 kapitalo.

Ligi naujų metų beliko sukelti \$11,450.00 ir liko parduoti 1145 šerai.

Atstovai ir Lietuvos likimu besirūpiną tėvynainiai tuoj pirkite! likusius šiemet parduoti šerus.

IGALIOTINIAI DARBUOJASI IŠSIJUOSE.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS įgaliotiniai darbuojasi kiek tik įgalėdami po visas žymesnias kolonijas.

Štai p. A. S. Trečiokas iš Newarko jau pardavė 440 šerus, p. J. J. Ladas iš Amsterdam, N. Y. jau iškovojo antrą vietą parduodamas 350 šerus, p. J. M. Baltruokaitė iš Cleveland, Ohio kol kas pralošė antrą vietą bet dėlto užsilaikė trečioje vietoje parduodama 270 šerų. Reikia tikėti, kad p. J. M. Baltruokaitė dar pasistengs atgauti savo pirmesnę poziciją ir girdėjom energingiau pradėjo darbuotis. Ketvirtą vietą užėmė p. A. P. Osteika iš Waterburio parduodamas 242 šerus, penktą palaiiko p. K. A. Abyssell iš Detroit, Mich. parduodamas 80 šerų.

Brooklyne ofensivą pradėjo J. Ambraziejus ir pažadėjo pralenkti A. S. Trečioką. Nors dabar p. Ambraziejus dar turi 60 šerų, bet surinks daug daugiau.

O kaip su Wilkes-Barre, Pa.? Eina gandai, kad Wilkes-Barrečiai didelius jau darbus atliko, bet ikišiol mažai te-girdime nuo įgaliotinių Alensko, Vnukauskų, ir k. Wilkes-Barrečiai pasirodykite!

KAS IŠLOŠ?

Kontestą išloš tas, kas darbuosis daugiau. Dabar dar daugelis įgaliotinių nėra pranešę ir prisiumę visų parduotų šerų, todėl visai nestebėtina, kad gali pralošti pirmieji, o išloš kuris nors pasidarbavęs daugiau iš tu, kurie išrodo dabar atsilikusiai.

Tai gi visi prie darbo!

GARBINGAI KRITO UŽ LAISVĘ.

Oficialiuose valdžios pranešimuose, išleistuose Amerikos Karės Departamento Washingtone randame sekancias lietuviškas pravardes paskelbtas:

Patėmijimas. Imame tik tas pravardes, kurios yra neabejotinai lietuviškos, arba kurios mums išrodo lietuviškos. Tie, kurie pasiduoda karliumenėj, arba laike registracijos, savo pravardes su "ski," arba su "wicz," ant galo, yra panašūs į lenkus ir jų mes negalime atskirti; todėl tanklankiai tokių ir nepadaudame. Lietuviai privalo savo pravardes laike užsiregistravimo, arba jau ir kariumenėj, paduoti vieton "ski"—"skas," vieton "wicz"—"vicius," pavyzdžiui: vieton "Rutkowski" privalo paduoti "Rutkauskas," vieton "Jacewicz"—"Jacevicius." Tuomet bus lengva juos pažinti.

Surašuose gruodžio 10 d. 1918.

Jos. A. Winauskis, iš Westville, Ill.—mirė nuo ligos.

Surašuose gruodžio 17 d. 1918.

Peter Cominsky, sergantas, iš Scranton, Pa.—mirė nuo žaizdų.

Stanley Morkus, sergantas, iš Chicago. 716 West 17th St.—sunkiai sužeistas.

Walter Stankiewicz, iš Chicago 4435 Wood st.—sunkiai sužeistas.

WHO ARE THE LITHUANIANS?

Pilną atsakymą ant to klausimo duoda veikalėlis Juozo J. Hertmanavičiaus, tilpęs lapkritiniame numeryje žurnalėlio: "The Fraternal Age."

Išplatinimas to veikalo amerikonių tarpe yra šventa priedermė lietuvių visuomenės. Amerikiečiai selpia belgus, francuzus ir lenkus jų nelaimėje, nes juos pažinojo. Lietuviams neteko nei "trupinių nuo stalo" jų bado dienoje, nes lietuvių nieks nepažįsta.

Pagarsinimui lietuvių vardo amerikonių tarpe yra paslėgtas visas numeris "The Fraternal Age."

Nusipirkite po kelias knygytes kožnas ir padalinkite amerikonomams.

"The Fraternal Age" kainuoja ant vietos 10c. Per krasą 15c.

Parsiduoda "Lietuvos" ofise 3253 S. Morgan St., Chicago

DR. Q. C. HEINE
DENTIST
OFISAS: Kamp. 31 ir 33, Halsted St.
(Gyven namo virš aptalio). CHICAGO.

DISTRIKTU KAPITONAI

Pas sekancius distriktot kapitonus galite kreiptis su visokiais reikalais: užsirašymo laikraščio apgarsinimų ir spaudos darbu padarymo Chicagoje:

BRIDGEPORT

Jurgis Lukša
3429 So. Union Ave.
Jonas Vaišvila
3320 Auburn Ave.

TOWN OF LAKE

Leonardas ir Aleksandra Butkevičiai
4537 So. Hermitage Ave.

WEST SIDE

Rafolas Zaura
2050 W. 23 St.

18 IR UNION

Petras Jokubonis
733 W. 19 St.

NORTH SIDE

Mateušas Klištoraite
1557 Girard St.

BRIGHTON, PARK

J. S. Vitkus
2856 W. 39th St. ir
Augustas Saldukas
4414 S. California, Ave.

CICERO

Juozapas Karpus
1435 So. 49th Ave.

SO. CHICAGO.

Petras Simaitis
R. 9, 9101 Commercial Ave

ENGLEWOOD

K. Grigaliūnas
8009 Vincennes Ave.

ROSELAND

Wm. Banis
10609 Edbrooke Ave.

Kur galima gauti Dienraštį "Lietuva"

"Lietuvą" galite pirkti kiekvieną dieną sekanciose vietose, kur randasi "Lietuvos" Dienraščio stotys Chicagoje:

8903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 18 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chi. ave., ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banką
Robey, North Ave., ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Adams ir LaSalle
26th St. ir Western Ave.
556 W. 35th St.
Wabash ir Polk St. N. W.
VanBuren ir Wells N. W.
State St. ir 18 St. S. W.
Madison ir Franklin S. E.
Wells ir Jackson Blvd. S. E.
Washington ir Clark N. E.
3013 S. Kedzie Ave.
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
4638 W. 22nd St. prieš Western
Electric
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
VanBuren ir Franklin St. N. E.
VanBuren ir Clark St. N. W.
Wells ir VanBuren St.
Madison ir State N. W.
Western Ave. ir Milwaukee

Keturių Veiksnių Drama

Keturių Veiksnių Drama

Keturių Veiksnių Drama

Keturių Veiksnių Drama

Keturių Veiksnių Drama

Keturių Veiksnių Drama

Keturių Veiksnių Drama

Keturių Veiksnių Drama

Keturių Veiksnių Drama

LIETUVIŲ ŽINIOS

DIDELIS VAKARAS WEST SIDĖJE.

Surinko apie tukstantį doliarų. Praeitą penedėlio vakarą, 16 d. gruodžio, Mėdžio svetainėje, atsibuvo paskutinė p. Jono Liutkausko prakalba. P. Liutkauskas tą patį vakarą išvažiavo į Pittsburghą, kur rgi bus prakalbos laikomos Lietuvos laisvės naudai.

Sulyg Westsajdiečių programo pirmutinių kalbėtojų buvo svečias p. Liutkauskas. Jis šį vakarą daug pašventė laiko, aiškindamas lietuvių amerikiečių New Yorke priimtą deklaraciją po kuria abiejų tarybų atstovai yra pasirašę. Šita deklaracija išdėsto pamatus, sulyg kurių turėtų susitvarkyti Lietuvos nepriegulminga valstija.

Ta deklaracija, kaip sakė kalbėtojas, grایتu laiku bus pasiųsta į Vilnių, kad sujungus Amerikos lietuvių mintis su Europos lietuvių mintimis. Tai yra, taip sakant, pamatai Lietuvos Konstitucijos. Po išaiškinimo lietuvių deklaracijos, p. Liutkauskas kalbėjo apie lenkų "kultūros žiedus"—baudžiavą. Čia kalbėtojas labai vaizdžiai nupiešė baisenybes, iškentėtas laike lenkų baudžiavos.

Mūsų seneliai—sakė kalbėtojas—dar ir šiandien atmena, kaip ant jų medžiogavo po Lietuvos laukus vietoje kur apyk.

Paskui kalbėtojas išpasakojo kokias intrigas lenkai dabar varinėja tarp galingų valdžių pasaulyje, kad tik Lietuva ir vėl tektų į jų rankas ir kad vėl jie galėtų su lietuviais artėti ir akėti.

Paskui kalbėtojas papasakojo, kaip Amerikos Lietuvių Taryba Washingtone ir New Yorke, kovoją su lenkų intrigomis, kurias jie mėgina daryti, idant užkirsti Lietuvai kelią prie nepriegulmybės. Nupiešė mūsų sunkių lietuvių politiška padėimą; papasakojo, kas į taip trumpą laiką buvo nuveikta ir kas toliau reikia caryti, kad Lietuva paliktų laisva.

Girdėjau p-o Liutkausko prakalbas ir kitose vietose, bet ši buvo tikrai ugninė. Beabejonės, ji pasiliks ilgai klausytojų atminty.

Po p. Liutkausko kalbos p. J. Bagdžiūnas karštai ragino dėti pinigų Lietuvos reikalams.

West Sidėje yra p. Brusokas—"Stepukas," geriausias Chicago lietuvių komikas, juokdarys, dalyvavęs ir šiame vakare.

Pas Bagdžiūnas, prakalbos gale, pranešė Stepuko vardu, kad girdi, jeigu Westsajdiečiai nedės dabar aukų Lietuvos laisvei, tai jam "Stepukui," būtų sarmata toliaus gyventi tokioj aplinkėj ir jis iš West Sidės kraustysis lauk... Publika pradėjo kvatoti.

Dr. J.K. Drangelis kalbino Westsajdiečius nesidrovėti praleisti Bridgeportiečius aukavime aukų Lietuvos laisvei. Pirminė, kad lenkai jau užėmė Lietuvių Brastą, artinasi prie Minsko ir Vilniaus, taigi karštai kvietė dėti ne aukas bet duokles—padotkus, kad šaudant dešimtinėmis šimtinėmis, atmuštų gresiantį Lietuvai pavojų.

Vakarą pamargino dainomis sesutės Zauritės, sudainuodamos duetą ir Lietuvos himną. Genovaitė Bagdžiūnaitė paskambino ant pijano Amerikos ir Lietuvos himnus.

Zinomas Chicagočiams artistas-komikas "Stepukas" p. Vincas Brusokas su p-lė Virbickaitė sulošė "Stepuko" sutvertą, kaip jis sakė, "tragikome" la vardu: "Kaizeris lipa į lašius." Atlošė puikiai.

Ant galo artistai padainavo duetą apgiedanti dabartinį vargingą Lietuvos kaimiečio padėimą.

Ištiesy būtų ko apgailestanti Westsajdiečiams jeigu "Stepukas"

apleistų jų koloniją, nes iš jo yra prigimtas juokdarys, galintis prajuokinti bile-publiką. Gerai pradžia "Stepukas" pats padėjo savo auką—\$10.00. O "Stepuko" Westsajdiečiai šia kaip aukavo:

Stasys Paurazas, Suv. Valst. kareivis sugrįžęs iš kariuomenės pirmiau aukavo \$35 ir dabar pridėjo \$5. Petronėlė Petruševičienė, žmona aficiero, kuris dabar randasi Francuzijoje \$10. Ji sakė, "kaip turėsiu pinigų—daugiau duosiu."

Po \$100.00 aukavo:

Bučas, p. Kizas, p. Saunoras ir poni Bagdžiūnienė.

Po \$50 (Liberty Bonds) aukavo:

Pas William Duoba ir p. Juozas Juzėnas.

Po \$20.00 aukavo:

Advokatas p. Kučinskas ir p. Krūmas.

Paskui pasipylė aukos po dešimting, penkinį ir mažesnes, kurių nespėjau užrašyti. Žinoma, komitetas pats jų vardus pagarsys. Iš viso buvo surinkta šiame vakare apie \$1000.

Zmonių buvo tarp 300-400. Westsajdiečiai, apart šiame vakare surinkty aukų, turi surinkę dar apie du tukstančius doliarų. Taigi, kaip matome, Westsajdiečiai nėra atsilikę šiame šventame Lietuvos išliuosavimo darbe.

Reporteris.

ITALŲ DARBININKAI ISVIJO BOLŠEVIKUS IR SUŠAUKĖ PATRIJOTIŠKĄ SUSIRINKIMĄ.

Bolševikai pasikėsino sutrukdyti susirinkimą laikusių Italų darbininkų Hodcarrier's svetainėje penedėlio vakare. Susirinkimas buvo suauktas, pagerbimui Italų darbininkų misijos, pribuvusios dabar į Chicago, kad susitartinti su Amerikos darbininkais.

Pasėmės muštinių buvo tokios, kad Hugo Baldi, 40 metų senumo darbininkas, tapo peršautas į užpakalį. Susirinkimas buvo paverstas į patrijotišką demonstraciją, o policija numušino "raudonaklių brigadą," kurie norėjo susirinkimą ranaudoti bolševikų demonstracijai.

Svarbiausią vietą muštynėse užėmė Leit. Carlo Bazi, narys garsaus lakunų korpuso Gabrieliaus D'Annunzio.

Nepabijojęs grumojimų ir staigimų iš neužsiganedinsiuųjų pusės, jis žaibo greitumu nubėgo į bolševikų vidurį, privilkio vieną iš jų, Dr. Alberico Molinari, gydytoją iš Maywood'o, prie platformės ir norėjo jį pertikrinti, kad jo visos pažiuos buvo klaidingos.

Į kelias minutes laiko susirinkimas sveikino Presidentą Wilsoną, ir šjungininkus, o bolševikai tylėdami ir neužganėdinti išsinešino laukan.

Policija buvo pašaukta, kaip maištininkai nepilankiai atsinešė prie leitenanto ir kitų kalbėtojų, neduodami jiems kalbėti į darbininkus delto, kad jie buvo apsirėdę kareivių rubais.

PER TAMSU.

Motina:—Jonuk, kamaraitėje neseniai buvo du oboliu, o dabar yra tik vienas. Ar tu nežinai kodėl taip atsitiko?

Jonukas:—Ten buvo labai tamsu, tai kito aš negalėjau rasti.

ŽINGEIDUS.

Sykį šeiminkas pasakoja susirinkusiems inamiams apie savo gabumus. Girdi, aš pirmusyk pamatęs žmogų, tuoj žinau ką apie jį manyti.

Tą užgirdęs mažytis Juozutis pribėgęs klausia: "Tėte, o ką maniai, kai mane pirmusyk pamatėi."

LINKĖJIMAI.

Linkiu ilgiausių metų ir geriausio pasisekimo "Lietuvos" Dienraščiui. Aš labai nusidžiaugiau, pirmą jo numerį gavęs. Rodžiau savo draugams ir kalbinau, kad jį užrašytų ir platintų po visas lietuvių kolonijas. "Lietuva" Dienraštis labai yra mums reikalingas, jis veda mus teisingu keliu.

Per 17 metų "Lietuva" man tarnavo, pranešdama teisingas žinias ir niekados mane neaplenkė; tikinasi, kad ir dabar neaplenks, užką aš širdingai dėkavoju.

Juozas Plečkaitis, Bellevue, Pa.

Aš linkiu, kad "Lietuvos" Dienraštis išsiplatintų tarp visų lietuvių. Kad kiekvienas lietuvis, lietuvių jį skaitytų ir kitus prie to kvieštų.

Kad Dienraštis savo skaitytojus tobulintų protiskai, dvasiskai bei politiskai, supažindindamas juos su demokratijos principais.

Taigi linkiu, kad Dienraštis "Lietuva" vestų tautiečius prie gyvenimo Laisvojo Nepriegulmingojo Demokratiškojo Lietuvoj.

K. F. Blažaitis, Waterbury, Conn.

Nors "Lietuva" dienraštis manęs ir nelankė iki šiol, bet aš gaudavau kiekvieną dienraščio numerį, ir jis man labai patinka. Žinoma, toks laikraštis, kaip "Lietuva," turi kiekvienam patikti, jeigu tik jis yra tikras lietuvis.

Kaip išrodo, tai dienraštis "Lietuva" turės Baltimorėje gana plačią dirvą savo bujojimui, nes kaip girdėti, tai visi, kuriems tik papuola koks dienraščio numeris, yra juo užganėdinti.

Užtaigi, broliai! šerinkai ir visi "Lietuvos" dienraščio skaitytojai, turime džiaugtis, susilaukę tokio gero ir kulturingo laikraščio, kaip kad "Lietuvos" dienraštis; turime jį remti kiek, kas galime, prikalbindami nors po kelis naujus skaitytojus. Kad kiekvienas mūsų draugas ar pažįstamas būtų "Lietuvos" dienraščio skaitytoju.

S. L. Baltimore, Md.

A. M. MARTAUS PRAKALBŲ MARŠRUTAS.

Žinomas visuomenės veikėjas, šios karės laike atvykęs iš Lietuvos ir parašiusis knygą apie dabartinį Lietuvos padėimą, p. A. M. Martus, sutiko važinėti su prakalbonimis po Naujosios Anglijos lietuvių kolonijas ir aiškinti Lietuvos padėimą bei tai, kaip Amerikos lietuviai turi atsinešti linkui kovos dėl demokratinės Lietuvos Respublikos.

Gerb. A. M. Martus kalbės sekanciose vietose:

Norwood, Mass. Gr. 18 d.
Stoughton, Mass. Gr. 19 d.
Bridgewater, Mass. Gr. 20 d.
Touton, Mass. Gr. 21 d.
Canton, Mass. Gr. 22 d. 2 v.
Montello, Mass. Gr. 22 d. 7 val. vakare.

New Bedford, Gr. 23 d.
Worcester, Mass. Gr. 25 d.
Fitchburg, Mass. Gr. 27 d.
Gardner, Mass. Gr. 28 d.
Athol, Mass. Gr. 29 d.

Šių visų kolonijų veikėjai nuosirdžiai prašomi kuogeriausiai išgarsinti p. A. M. Martaus prakalbas ir visi šių kolonijų lietuviai prašomi atsilankyti pasiklausyti ir prie kovos u. demokratinės Lietuvos laisvę prisidėti, nes dabar yra neišpasakytos svarbos momentas nuterotos Lietuvos prisikėlimo.

Minėty kolonijų lietuvių draugijos pažymėtose dienose prašomos dalyvauti čia paskelbtame parengime ir nerengti kitokių pramogų atskirai. Tai yra nuterotos Lietuvos žmonių prašymas, kurį jie perduoda su Lietuvos Nepriegulmybės Fondo ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros pagalba.

CASH UŽ BONDSUS

Valdžios Liberty Bondsai perkama už "cash," arba paskolinams Jums pinigų ant jų ant legaliu-išlygų, arba išperkama Jus įmokėjimą ant bondų, kontraktų.

CARL M. WHITE

56 W. WASHINGTON ST., ROOM 411

Stasio Šimkaus Muzikos Mokykla

MOKINAMA:

- 1 Pianu Skambinti
- 2 Muzikos Teorijos
- 3 Daiuoti iš gaidų ir t.t.

Kreipkitės: Utarninik is, Ketvergais ir Subatomis, nuo 3 iki 10 v. vakaro

3249 So. Morgan Street

Chicago, Ill

"Birutės" Svetainėje, šale "Lietuvos" Dienraščio

Kalėdų Dovanos

Užprašome pirkti pas mus. Turime didžiausį pasirinkimą naujausios mados taylor, kaip tai: Laikrodėlių, Žiedų, Spilkų Karolių ir tt. Užlaikome geriausius Columbia Gramafonus ir Records Lietuviškus. Taipgi auksines L. E. Waterman's Plunksnas, Lietuviškas Knygas ir Stationery.

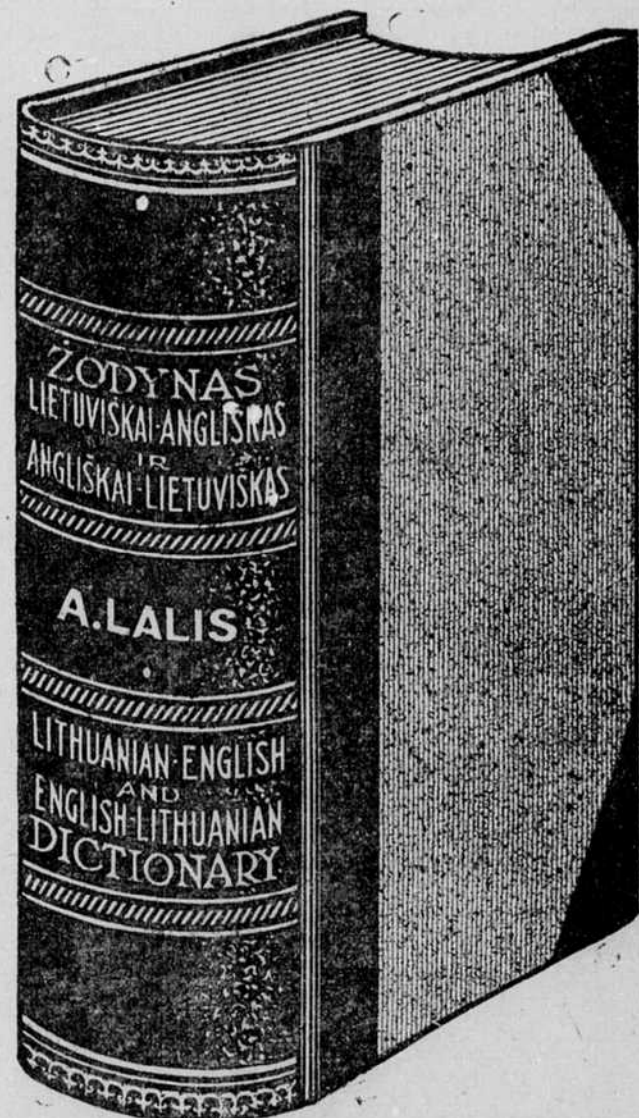

Juozapas F. Budrick

3343 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Phone Drovers 8167

ŽODYNAS

Kaina tikrai \$7.00

Galima gauti pas:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

Chicago, Ill.

Atydai tu kurie dar neturi "Lietuvos" Dienraščio šerų:

Reikalingas "Lietuvos" Dienraščio šerų skaitlius jau išparduotas, visi pinigai sumokėti, Dienraštis "Lietuva" jau leidžiamas.

Bet dar randasi geras skaitlius lietuvių kurie tikrai norėjo prisidėti prie šio prakilnaus darbo, bet dėl šiokių ar tokių priežasčių nespėjo šerų nusipirkti.

Siuomi pranešame visiems tokiems tėvynainiams, kad dar turime pardavimui apribuotą šerų skaitlių iš šios Bendrovės "Treasury Stock". Todėl, gerbiamieji tautiečiai, pasiskubinkite: išpildyte šį kupona ir su reikalinga suma pinigų prisiųskite mums SIANDIEN, nes rytoj gali būti pervėlu. Šero kaina \$10.

Lithuanian Publishing Co.,

3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Gebiamieji:—

Su siuomi prisigūčiu \$..... kaip pilną užmokestį už šerų "Lietuvos" Dienraščio Bendrovės - Lithuanian Publishing Co. Malonėkite prisigūsti man šerų.

Su pagarba,

ADRESAS:

Lithuanian Publishing Co.

3253 So. Morgan St.

CHICAGO, ILL.